

Ngago Kawela Wiyara

Ngago Yisu Kilisigu Kimeike

Kawela Wiyara

¹ Koka walakarik ngago pera liwik wizagoma kapura mabek weik Anotogo Yisu Kilisiyegi ngago pera mana. Anotogo pilik miza logo Yisu Kilisigu nguk namizi lewa kelagiyengki pigi yawe miziwiliyegi kimeike kawela wiyiweki. Yisu Kilisigu pigi yawe mizibek Yowanyegi wangakyeng kelik naraga peyeng waligelemiya logo pulaga wangakyeng kelik puragi solorik piyegi kozak meiweki pugu angela nak wezamela.

² Logo Yowangu watabi pugu keriya piyeng mabiyyeng kozak kaiya keya pugu kairik pi Anotogi ngago puragi wameikta Yisu Kilisigu kimeike walimizi puragi langai wameik kai.

³ Tamizeige nak kapiya kalike mizagiyengki kozak kai perik mei purik Anotogo piyegi wazono kelemyagi keya tamizeige nakko meiyagalege nak kerewiya logowekke ngago purago kai piyeng mabiyyeng mizi purik Anotogo piygirau wazono kelemyagi purik watabi piyeng mabiyyeng ngizi mizagirik weik merekerikki wiyeke.

⁴ Ne Yowan ne ngabelak Asiya meibekke Yisuyegi ngizi kumuli kongkirigesen melenazik keya nazikka neyau piyengki ngago kozak

yeiyagi naragi langai kapiya perik lende miza yani.

Anoto yokopekke yolubek keya koka wizagomabok keya wangki yoluji mabok keya Anotogi tundikki wirege kung melenazik keya nazikka neyau yolu puwili

⁵ keya Yisu Kilisigurau iniyegi wazonora keya ngezege sara wilik kang inuguyengke yani pani. Yisu Kilisi Anotoyaga ngago ngizi lewa pura kozak kai wilibekpek keya pi were ibendaga yangalekta wazamiya logo ngereke ibengki onobek keya pi ngai ngabelakpekk keyi kambeli puwili mabuwiliyegi ngaibek.

Pi teniyegi keli keya pugu ibeng sa puraga iwi kubulabokko teni kaileyengka wila wazaya legi yeik pugura yongolok meiweki.

⁶ Keya pugu teni pigi ngai pugu ngai yolumek miziweki wazayi keya pugu teni Anoto pugubek keya pigi Mangobekki yombanu nazuwagawiligi wiyeke piyegi kangweki keremiza. Ei, piyegi ngaiwaktik keya kozang watabi mabiyengki ngaiwekira wok mabiyeng wizagomagi. Wameik panu.

⁷ Keriyi, pi kozainumbekke yungke Anotogi kozanda keya ngaiwaktik kiling lewa logo wire mabiyengko pakelagi keya ulogo pi wizang yowa puwiligi yango keya marekngangwiligurau pake-lagi. Keya yongkambanu ngabelakpekkewili mabuwili ingkisagi purik puwili pugu ngangang yanagi puragi kazi kopong. Pura pilik mizagi. Wameik panu.

⁸ Yemizibek Anotogo pelik kai, Ne werebek keya ne mabok kalik panugebek, ne makngeze

solo walerik keya ne makngeze kangkalirik, ne mabek yolubek keya koka wizagomabek keya ngoluk wangki wizagomagibek, ne kozang yemanerago kolabek, kai.

⁹ Ne Yowan ini kiling Yisuyegi ngizi kumulibek keya Yisu kiling sawela purikka tonuwa kemenak ngai puguragi kulengke koymowei teni Yisugu yeik yelakkelek yoluweki yani pura wara logo tonuwa ngangang wageli kele kapura tonuwago piyegi ngizi kumuli puragi tonuwa yeik kozang panu kebangkelara yolu. Ne nawiliyegi Anotogi ngagoragi langai kozak yei keya nogo Yisu Kilisiyegi langai iwaka puragi langai puwiliyegi kozak yeirikki wiyeke puwiliyaga nawiligu ne ilibu Patomoso meileige puwiligu wigira wezabek niza warara koya.

¹⁰ Yemizibekki wokpek logo Sondabek meibekke Anotogi Kung Walekpokko korik nogowekke pangka pangka sa logo ne kerewiyiraige pura yenge negi kezangka kili sangubekki ngagorago kailik kai nara ngalizi panu ngago kaiyageya mamiza.

¹¹ Logo kilirago pelik kai, Nugu keriyi piyeng lende mize logo kapiyarik Yisuyegi ngizi kumuli kongkirigesen melenazik keya nazikka neyau poblik mei piyengki wezamele, Epese keya Simena keya Pegamang keya Tayataira keya Sarisi keya Pilarelepiya keya Leyorisiya, mei piyengke wezamele, kai.

¹² Logo kili neyegi ngago kaiyageya puragi ne keriyiweki ne yongolikta sa. Logo ne yongolikta si keya tapakeleige pura wak yokolong

melenazik keya nazikka neyauyeng koliyengka keremizayeng wizilege logo piyengki ngalege lamyeng wiramiyagi nayeng keremiza wizilege.

¹³ Keya piyengki tepekke yombanu wezalik nak luweza. Pi melewangka yokolong panu pongo ingeyaugi pangka narik wakiya keya ngelelendaga pikang koliyengka keremiza nak tiya.

¹⁴ Keya kebi nganelek pugura liyeng memeng-wiligi kebi nganelek wilangka panu piyeng kelik logo kozainung wilangkabek kelik keya wire puguyau ngai korik lewa.

¹⁵ Keya inge puguyau ngayeng wang yezi yemanezikke waliya wizigeya ngorageya purik kelik ngori keya pugu ngago kaira wizambekke kailau yemanerikki ngai ngagomek kelik.

¹⁶ Keya pigi mele ngaigezuwagazikke pelewe melenazik keya nazikka neyau wara keya lang yokolong wale neyau walingina logo ngaimokko lewege nawek kiligawere puguraga lewagela. Keya wiregawere pugura yokmokko yoklongko ngaiwak wiya pilik ngaiwak wiya.

¹⁷ Logo ne piyegi pakelawekke ne ibeng wezabek inge puguyaugi ngezege ulu walara wiziya. Pulaga pugu mele ngai puguzikku ne luweza wazaniya logo pelik kai, Ni neyegi iwaka, legi kazi mizi wak. Ne werebek keya ne mabok kalik panugebek.

¹⁸ Ne wikk yolubek. Keya ne ibeng sa kapura keriye, ne wikk yolu keya wikk wizagomagi. Keya kazing ibendagimek keya kaile ibeng puwiligi kungwiligi yereng puragi kozanda nogo wara.

¹⁹ Tegi nugu keriya piyeng keya nugu weik

keriyi piyeng keya wangki lewagelagi piyengki langai lende mize, kai.

²⁰ Pulaga pugu mawinda pelik kai, Nogo niyegi pelewe melenazik keya nazikka neyau mele ngai nogozikke wara piyengki solorik keya wak koliyengka keremiza logo melenazik keya nazikka neyau piyeng kiling piyengki ngalege lamyeng wiramiweki keremiza piyengki solorik kozak neiweki. Pelewe melenazik keya nazikka neyau piyeng ngago orowei mizi Yisuyegi ngizi kumuli kongkirigesen melenazik keya nazikka neyau piyengkiwili keya wakyeng kiling lamyeng wiramiweki piyeng ngizi kumuli kongkirigesen melenazik keya nazikka neyau piyeng, kai.

2

¹ Paka Epese pulogo kongkirigesendikke ngago orowei mizibekyegi kapiya narik pelik lende mize, Ngago peyeng yombanu pelewe melenazik keya nazikka neyau mele ngai puguzikke wara keya wak melenazik keya nazikka neyau kiling watabi lamyeng wiramiweki keremiza piyengki tepek neing wei mizibokkoyeng.

² Logo pokko pelik kai, Inugu mizi piyeng ne iwaka. Inugu yawe kozang mizi keya kaile miziwiligi tepekke kozang yolu purik ne iwaka. Keya ini kaile mizi puwiliyegi kiyebuk keya ini aposolo ngiziwili kisi kapura ngizi ono puwili yang keleya logo pakela kapura wameik ikuyogorikwili purik ne iwaka.

³ Nawiligu iniyegi kaile kaile keleyi keya mizi piyengki ini kozang sara yolu keya yelakkelek

yolu keya ini nogowili kisirikki wiyeke kuneng kolokngagono inuwayegi wiriya kapura inuwa pilik piyengki kiyebuk sende ono purikkirau ne iwaka.

⁴ Kapura nogo kele inuwayegi pobilik purikki kaile keriyi, purik inugu mabek wang perikke neyegi keli perik koka ini solo ngizi kumulawekke neyegi kela pilik ono songono keli.

⁵ Inugu koka solo neyegi kela puragi kumuli logo kaile inuguyengki kuneng mizi logo weik kaile inugu mizi piyengka kowita logo koka inugu mizageya koya mabilik mizi. Kapura tamizeige ini kaile inuguyengka kowiti ono purik ne nguk namizi kanda lam inuwayegi ngorageya pok wamelagi logo inuwa yeik sawiyagi.

⁶ Kapura wameik inuwago wazono mizi narik kele pelik purik, ini yombanu Nikolasiwili mei puwiligu mizi piyengki nogo kumbak mizi pilik inirau kumbak mizi.

⁷ Tamizeige ini kerangangyeng kilingwili mabura Anotogi Kung Walekpokko kongkirigesenyengki ngizi kumuliwiliyegi yei piyengki waberek panu kerewiyi. Pugu pelik kai, Nogo yombanu Yisugiwilirikki wiyeke kuneng yani keya ngangang keleyiyeng ulageya pilik puwiliyegi yengelei wik wizagomagiragi Anotogi yawe Paladisi meileigi yungke yolu puleiga nagiweki pangkara yanagi, kai.

⁸ Paka Simena pulogo kongkirigesendikke ngago orowei mizibekyegi kapiya narik pelik lende mize, Ngago peyeng yombanu werebek

keya mabok kalik panugebek keya mabok ibeng logo ngereke yangalekta wik yolubokkoyeng.

⁹ Nogo kuneng inuguyengki iwaka. Ini ngabelakpekke pelege watabagi yeik purik ne iwaka kapura ini kumbekki watabiyengko kola. Yombanu Yudawili kisi kapura yenge wilek kang puwiligiyengke Yuda ngizi ono puwili iniyegi langai ngago korowali kisi piyengki ne iwaka. Puwili Yisuyegi kiyebuk miza legi puwili yombanu Sadangkiwili.

¹⁰ Keya inugu kuneng keya ngangang wageliweki mizi puragi kazi mizi nagani. Nogo iniyegi kozak yei, Sadangko ini Yisuyegi kezanga manibene keleyiweki ini nawili ngaigu wigirimakka wazayagi logo wok meleyaugi pangka ini ngangang mizagi. Kapura neyegi ngizi panu kiriwei koyizo puwili ini yela logo ibengki kele kapura, pulaga nogo ini peraisi paka ngalege ngaiwak koyimagiragirik yanagine.

¹¹ Tamizeige ini kerangangyeng kilingwili mabura Anotogi Kung Walekpokko kongkirigesenyengki ngizi kumuliwiliyegi yei piyengki waberek panu kerewiyi. Pugu pelik kai, Yombanu Yisugiwilirikki wiyeke kuneng yani keya ngangang keleyiyeng ulageya mologaboktau kemenak ibeng wizagomagiragi ngangang pura weiyagi ono. Kemenak ibeng wizagomagi pura Kalike Ibengkira meira.

¹² Paka Pegamang pulogo kongkirigesendikke ngago orowei mizibekyegi kapiya narik pelik lende mize, Peyeng yombanu lang yokolong wale neyau walinginawek warabokki ngagoyeng.

¹³ Inugu yolu pulumeng ne iwaka. Sadang pulumengka wizimowei kaileyengki kazing pumokki ngai purik ne iwaka. Kapura ini ngoluk ne keya yeik negi puragi ngizi kumulageya. Keya Antipa kili nogora weiya logo ngago kaiyabek Sadangyegi kiriwei miziwiligu ulawekke inirau inugu neyegi ngizi kumuli pura wiya ono purik ne iwaka.

¹⁴ Kapura nogo kele inuwayegi pobilik peyengki kaile keriyi, purik inuwagi tepekka nawili yombanu Anotogi wameiktaga nalikyeng waligeleyi Palam meibokko waligeleyiyengki kiriwei mizi. Palambokko yombanu King Ngai Palak meibokko Isileiliwili anoto ikuyogorikwiligi kungyengki ngeragi opa miza piyeng na keya kazing nakki yongokpumele ma kerekpubek kiling iwek koli pumokko kaile miziweki keleyibene waligelemiya.

¹⁵ Keya pobilitiktau inuwagi tepekka nawili yombanu Nikolasiwiligu korowali waligeleyi piyengki kiriwei mizageya puloge.

¹⁶ Tegi kaile inuguyengki kuneng mizi logo kaile inuguyengka kowiti kapura tamizeige ini pilik mizagirikki kiyebuk purik mabura ne iniyegi ngezangai lewagi logo lang yokolong kili nogoraga lewagela puwekko ini yongkambu pilik mizi puwiliyegi ngai mizagi.

¹⁷ Tamizeige ini kerangangyeng kilingwili mabura Anotogi Kung Walekpokko kongkirigesenyengki ngizi kumuliwiliyegi yei piyengki waberek panu kerewiyi. Pugu pelik kai, Nogo yombanu Yisugiwilirikki wiyeke kuneng yani keya ngangang keleyiyeng ulageya puwili nger-

agi Manayeng meiyeng logo liwik wiya yolu piyengka yani keya nak nakyegi king wilangka yeik wlik puwiligiyyeng lende miza wazamiyyayeng yanagi logo king piyeng wei puwili ngezewiligu yeik piyengki iwakagi kapura nawiligurau iwakagi ono.

¹⁸ Paka Tayataira pulogo kongkirigesendikke ngago orowei mizibekyegi kapiya narik pelik lende mize, Ngago peyeng Anotogi Marek wireyau ngai korik lewa keya ingeyau ngayeng wang yezizikke waliya wizigeya ngori purik kelik ngoribokki ngagoyeng.

¹⁹ Inugu mizi piyeng nogo iwaka. Ini yongkambanu mamokyegi keli keya ini neyegi ngizi kumuli keya ini nawiliyegi saweli purik ne iwaka. Kuneng kolokngagongo inuwayegi lewagela kapura inuwa yeik yelakkelek yolu keya kozang yolu keya inuwa solo ngizi kumulawekkerik yawe wazono miza kapura perik yawe inugu miziyyeng wazono panu purik ne iwaka.

²⁰ Kapura nogo kele inuwayegi pobilik purikki kaile keriyi, purik inuwago Sesebele yongok ngezemologo pi Anotoyaga ngagoyeng weiya logo kozak kaimole kaimologo neyegi yawe miziwiliyegi kazing yongkambu mizi keya pilik mizi pumok kaile onomek yei purik waligeleyi pani mizi. Pugu yongkambu weiya ono puwili kazing yongkambu mizimekke mizibene keleyi keya wata anoto ikuyogorikwiligi kungyengki opa miza piyeng nibene keleyi.

²¹ Nogo pi kaile pigi piyengka kowitibene tek yokolong narik mana kapura pi pilik mizagirikki

kiyebuk.

²² Ngago peragi kerewiyi. Nogo pi keya pi killing kazing yongkambu mizimekke miza puwili mabuwili kemegeme yemane namekka mizibene keleyagi logo yongkambanu puwili pumolo killing mizi piyengka kowiti ono purik mabura puwili ngangang yemane panu wagelagi.

²³ Keya piyegi kiriwei puwilirau nogo yelagi logo Yisuyegi ngizi kumuli kongkirigesen mabiyengko ne yombanuwili kangka keya keliyengki iwakabek purikki iwaka sibene. Keya ini nak nakko miza piyengki ngane nogo kangayeng yanagi.

²⁴ Mena ne weik ngereke Tayataira pulogo ini Sesebelego kaile waligeleyi piyengki kiriwei mizi ono keya Sadangki liwik panuyeng kai piyengki iwaka sa ono pilik puwiliyegi ne pelik yei, nogorau iniyegi mawinda kuneng nayeng yanagi ono.

²⁵ Kapura ne lewarikka ini wazono inugu mizi piyengki kele kozang kiriwei kaiyageya koyizo.

²⁶ Keya yombanu nogowilirikki wiyeke kuneng yani keya ngangang keleyiyeng ulageya puwili logo nogo kelira mizi kang kang ibeng si ngizige wiyi puwiliyegi ngabelak mabiyengki kozang ngai wiziyagi pura yanagi.

²⁷ Puwili Kapiya Walektikke pobilik kaiya pelik mizagi,

Pilik puwili ngayeng nayeng kebangkela
koyimowei puwiliyegi ngaigi keya pilik
puwiligu kaile kaile miza puwili neneng
ngelagelega wezayelagi. *Ingi Sam 2:9*

Puwili negi Mangobekyaga kozang ngai wiziyagi pura ulogo nogo weiya logo yolu mabilik puwili weiyagi.

²⁸ Keya pilik puwiliyegi nogo pelewe wangane lewamolo yanagi.

²⁹ Tegi tamizeige ini kerangangyeng kilingwili mabura Anotogi Kung Walekpokko kongkirigesenyengki ngizi kumuliwiliyegi yei piyengki waberek panu kerewiyi.

3

¹ Paka Sarisi pulogo kongkirigesendikke ngago orowei mizibekyegi kapiya narik pelik lende mize, Ngago peyeng Anotogi kung melenazik keya nazikka neyau puwili keya pelewe mele-nazik keya nazikka neyau puwili kebangkela yolubokki ngagoyeng. Inugu mizi piyeng nogo iwaka. Nawiligu kisirik ini kazing kumbekki lewengke wirere yolu puragi yeikta kilingwili kisi kapura pilik ono inuwa kazing kumbekki lewengkerik inuwa ibeng.

² Mena wireyeng ngaiwili. Purik nogo pake-larik inugu inigi tepekke watabi mizi piyengka Anotogi wiregerau pangka narik ono legi kazing kumbekki lewengke tek muneng wirere yolu pungezirau kemenak ibendikka, ngeragi kum-bekkiyengka mani.

³ Tegi inugu ngago were kerewiya logo pangkara miza puragi kumuli logo kerewiya logo kaile inuguyengki kuneng miza logo kaile piyengka kowiti. Kapura tamizeige ini wireyeng ngaiwili ono mabura ne ini ngagozak keleyiweki ngowei wezabek nguk namizi tabundagi logo ne

talikwekke inuwayegi lewagi miza purik inuwa lusuweigi.

⁴ Kapura Sarisi pulogo nawili ngoluk kaileyengki panga yungke kuna ono. Logo pilik puwili ne kiling yo keya to mizagiwili logo wilangkayeng wakiyagiwili, purik Anotogo pakelarik puwili pangkawili.

⁵ Keya yombanu nogowilirikki wiyeke kuneng yani keya ngangang keleyiyeng ulageya mologaboktau yaka puwili kelik wilangkayeng wakiyagi. Nogorau pilik mologabokki yeikta kapiya wik koyimagiwiliye yeikyeng lende miza purikka tumulagi ono segeya negi Mangobek keya angela puguwiligi wirege yeik pugura kozak kaiyagi.

⁶ Tamizeige ini kerangangyeng kilingwili mabura Anotogi Kung Walekpokko kongkirigesenyengke ngizi kumuliwiliyegi yei piyengki waberek kerewiyi.

⁷ Paka Pilarelepiya pulogo kongkirigesendikke ngago orowei mizibekyegi kapiya narik pelik lende mize, Ngago peyeng yombanu kaile nangezirau ono Anotoyagabok keya Mesiya ngizibok keya Tawitigi ki Yirusalem wiktagi kandik tiyibokki ngagoyeng. Pugu tiyi piyeng nakkorau waliyagi ono keya pugu waliyi piyeng nakkorau tiyagi ono.

⁸ Inuwago mizi piyeng nogo iwaka. Ini kozang ono purik ne iwaka kapura ini nogo kaiyengki kerewiyagi purikki kozang miza keya ini yeik nogoragi kezanga mana ono. Tegi nogo iniyegi kang nakkorau waliyagi onorik tiya yowiya.

9 Kerewiyi. Sadangki yongkambanu yenge wilek kang puwiligiengke yungke Yuda onowili kapura ngaigu Yudawili kisi puwili nogo mizagewiyege puwili inigi wirege kanda iniyegi ingeyeng laliya yani nangai, logo puwili mabuwili ne inuwayegi keli kisi nangai.

10 Keya ini nogo kunengyengki purik kozang koyiweki yeiya pura kebangkelara koya legi nogorau mabilik ini teng yongkambanu mabuwiliyegi kuneng yemane panu wiriyagi logo yongkambanu ngabelakpekkimek mamok yang keleyiweki puraga waberek iza warara wiziyagi.

11 Ne lewagi mereke. Legi inigi wameiktagi ngizi kumuli pura keya keli wara yolu piyau kozang kebangkelara koyi logo nakko ini peraisirik weiyagirikka kawiye waliweki keleya nelegi.

12 Keya yombanu nogowilirikki wiyeke kuneng yani keya ngangang keleyiyeng ulageya mologabok nogo Anotogi ngezege wizeibene kelemiyagi logo pi tung puriktau ngereke wiyagi ono. Pigi ngalege nogo Anoto nogobekki yeikta keya Anoto nogobekki yerenda, Yirusalem wiltagi yeiktarau miza wazamiyagi logo yereng pura paka ngalege Anoto nogobekyaga punda wirageyagi. Keya yeik wik negi purarau pigi ngalege miza wazamiyagi.

13 Tamizeige ini kerangangyeng kilingwili mabura Anotogi Kung Walekpokko kongkirigesenyengki ngizi kumuliwiliyegi yei piyengki waberek kerewiyi.

¹⁴ Pangala Leyorisiya pulogo kongkirigesendikke ngago orowei mizibekyegi kapiya narik pelik lende mize, Ngago peyeng Wameik Panubekyagayeng keya luwezara kozang yolubek keya wok mabiyeng pangkayeng mizi wilibekpek keya watabi walaka piyeng keya mabek piyeng keya wangki wizagomagi piyengki langai wameikyeng kozak kaibek keya Anotogo watabi keremiza piyengki solorikki ngagoyeng.

¹⁵ Inuwago miza piyeng ne iwaka. Ini neyegirau keli ono keya neyegirau kumbak ono purik ne iwaka. Ini neyegi ngizi keli ma neyegi ngizi kumbak miza purikki ne keriyagi keli perikki.

¹⁶ Kapura ini neyegirau keli ono keya neyegirau kumbak ono miza legi ne ini neyaga kungiza melagi.

¹⁷ Purik inugu ini makn gezeyegi langai pelik kisi, Teni watabiyengko kola keya mabiyengkirik pangka keya kazing kumbekki lewengke piyeng teni pangka kisi. Kapura kazing kumbekki lewengkerik ini kamakaile sara yolu keya yalekke sara yolu keya watabigi yeik keya wire kusa keya komozilik yolu purikki ini keriya ono.

¹⁸ Pilik legi nogo inuwayegi pelik yei, watabi kumbekki koli wezayeng negi piyengka wei logo watabi kumbekki piyengko kolawili miziweki. Keya pangka nogorago melewangka wilangka wezarik inigi kendek ngelaimekke komozilik yolu pura ngokmaniweki. Keya marasing kumbekki wireyauge wiyagi nayeng wei logo wire inuguyeng ngaiwila logo kazing kumbekki lewengki pakeli nangaiweki mena.

¹⁹ Nogo keli puwili nogo ngalik yei keya walige-

leyi. Legi nguk namizi kazing kaile inigi piyengki kuneng miza logo kaile inuguyengka kowiti.

²⁰ Kerewiyi. Ne kandikke wizimowei ketakketak mizi, tamizeige nakko kili nogoragi kerewiya logo kandik tiyi purik mabura ne i pugumakke kiliya wiriyagi logo pi kiling ngeragi nagi keya pi ne kiling ngeragi nagi.

²¹ Keya yombanu nogowilirikki wiyeke kuneng yani keya ngangang keleyiyeng ulageya mologabokyegi nogo tung mogosa wizimowei yongkambanuwiliyegi ngaigirikke ne kiling mogosiweki pangkara managi, ne negi Mangobekkibektikki wiyeke kuneng nani keya ngangang keleniyeng ula logo negi Mangobokko tung mogosa wizimowei ngairikke ne mogosa mabilik.

²² Tamizeige ini kerangangyeng kilingwili mabura Anotogi Kung Walekpokko kongkirigesengki ngizi kumuliwiliyegi yei piyengki kerewiyi.

4

¹ Pilik miza logo pulaga ne pakeliraige pura negi wirege kang narik paka ngalege tiya wizilege. Logo kili sangu wezabek yaka neyegi ngolukku ngago kai purago pelik kai, Ngalege pelege koli logo kalike lewa kelagiyengki nogo waligeleniweki mena, kai.

² Nguk namizi ne Kung Walekpokko neyegi kola logo ne paka ngalege nobiyeng miza. Logo negi wirege tung ngai nakkarik wizilege logo purikke yombanu nak mogosa.

³ Logo mogosabokki wiregawerera king simbele langiyi Saspa meibek keya king wago Koniliyang meibek kelik. Keya kobolaulau king kabeng Emeralibek meibek kelikpokko ngai yemanebekki tung purik yawereng kelemiya.

⁴ Logo tung yombu nak keya pongo ingenzikka mangobektau onoyengko yaka tung ngai yemanebekki purik yawereng kelemiya logo piyengke ngaiwili pangka pangka mogosa. Puwili wilangkayeng wakiya logo kilulung King Ngaiwiligu wakiyi pulangai koliyengka keremizayeng wakiya.

⁵ Keya yaka tung ngai yemanebekki purikka langka wililik mizi keya ngai ngago kaiya meli keya lendik liyi. Keya tung ngai yemanebekki purikki wirege lang langiya melenazik keya nazikka neyau luwe ngorageya. Puwili Anotogi kung melenazik keya nazikka neyauwili.

⁶ Keya wizambekki pangka kalasiyeng kelik wela mela panu nayendau tung ngai yemanebekkirikke wirege wizilege. Keya tung ngai yemanebekkirik keya ngaiwiligirau tepekke watabi wik yolu nayengko tung ngai yemanebekkirik yawereng kelemiya logo wiregawererarau keya yenge kezangkariktau wire kolokngagono lewawili.

⁷ Yaka watabi wik yolu piyengka weremek keri pusi yemane Laiyongmek mei pumok kelik keya pumokki kelengkemek liyeng kau kerekmeke kelik keya pumokki kelengkemekki wiregawerera yombanuwili kelik keya kalik panumek winak yezigok porora kangmek kelik.

⁸ Logo piyeng mabiyeng namek sabeng me-

lenazik keya nazikka narik lewi miza logo sabengyengki yengezega yeke korikwekke purik maburik wireyengko kola. Logo kusaga yok-longko piyeng mabiyeng puwili pelik wilibek ingi meiyageya,

Yemizibek Anoto kozang yemanerago kolabok,
Walek, Walek, Walek, pi kaileyendau
onobek pi koka wizagomabek, mabek yol-
ubek keya ngoluk wangki wizagomagibek,
meiyageya.

⁹ Watabi mangobektau ono yaka wik yolu
piyeng tung ngai yemanebekkirkirikke mogosa
logo wizagomagibokyegi ingi ngaiwak pugurik
keya yeik pugura yongolok mei keya wazono
meiyagiyeng mei mizi.

¹⁰ Logo puwili pilik miziwekkerik ngai
yombu nak keya mangobektau ono puwili ngai
yemanebekki tundikke mogosabokki wirege
ingeyeng laliya logo pi wizagomagibokyegi
ya kumuli mizi. Puwili kilulung puwiligu
wakiya piyeng pugusagelela ngai yemanebekki
tundikke wirege wiya logo pelik kisi mizi,

¹¹ Yemizi tonugubek keya Anoto tonugubek
nugu watabi mabiyeng keremiza keya
keli nugurago mizagewiyege puwili
wik yolu pura kilindikki wiyeke
yongkambanuwiligu ni ngaiwaktik nani
keya yeik nugura yongolok mei keya
kozanda mabura nugura kisi purik
pangka, kisi mizi.

5

¹ Pulaga ne pakeliraige pura paka ngai

yemanebekki tundikke mogosabokki mele ngaigezuwagazikke kapiya wale mabiyauge lende miza narik wizilege logo kapiyarik silok melenazik keya nazikka neyauyengko silok tiya logo wizangkiyebokko ngai kozang kelemiya logo mak nayeng miza wazamiya logo ngaingai liya puwekke nakkorau ngoluk tiya ono purikki walimiziweki.

² Keya nogo angela kozang kili ngai ngago yemanera kiling nak pakela. Logo pi kek kaira kiling pelik nguk kai, Pangka takko wizangkiyebek sopela logo kapiyarikke silok tiya piyeng wila logo kapiyarik welelagi, kai.

³ Kapura paka ngalege ma pongo ngabelakpekké ma yenge ngabelakpekki yungka nakkorau kapiyarik welelagi langai ono ma kapiyarikki yungkerau pakelagi langai ono.

⁴ Logo ne ingi yemane panu kaiya purik pangka kapiyarik welela logo yenge yungke pakelagiweki naktau onorikki wiyeke.

⁵ Pulaga ngaiwiliyaga nakko neyegi pelik kai, Ingkei wak, pakele. Laiyong Yudagi ngaimekkamek keya Tawitigi yel gagangmekkabek mizabokko kaileyengki kozanda ula logo pugu silokyeng wila wizigeya kapiyarik welelagi, kai.

⁶ Pulaga ne keriyiraige pura liyeng memeng kong namek ngai yombu nak keya mangobektau ono puwili keya watabi wik yolu piyengkorau yawereng kelemiyara ngai yemanebekki tundikke wirege luweza wizilege. Logo liyeng memeng kongmekki korikwekke ngalege wizing kung koka pi ibeng sibene kelemiya piyeng

wizilege kapura pi ngereke wik yangalekta weik yolu. Pi kari melenazik keya nazikka neyau lewa keya wireyendau melenazik keya nazikka neyau lewa logo piyeng Anotogi kung melenazik keya nazikka neyau ngabelakpekki pangka pangka wezayela puwili.

⁷ Liyeng memeng kongmek kanda ngai yemanebekki tundikke mogosabokki melengaigezuwagazikka kapiyarik weiya.

⁸ Logo pi weiya logowekke ngai yombu nak keya mangobektau ono piyeng keya watabi wik yolu mangobektau ono piyendau liyeng memeng kongmekki wirege ingeyeng laliya. Ngaiwili mabuwili nak kita nara wara keya peleng kuluangka koliyengka keremizayeng nak nawekmiza logo piyengka yolak kukngizi keliyeng lewa logo piyeng yongkambanu Kilisigi puwili waberek'yeng.

⁹ Logo puwili ingi wik narik pelik mei, Ni pangka kapiyarik weiya logo silokyeng wilagibek. Purik ni nela logo iwi nugubekki ngane ngai mabiyyeng keya ngago yeik mabiyyeng keya yongkambanu mabuwili keya ngabelak mabiyyengka Anotogi yongkambanuwili kaileyengka wila wazaya logo Anotoyegi iza mana.

¹⁰ Nugu puwili nigi ngai nugu ngai yolumek miziweki keremizi keya puwili nazuwagawili wiyeke Anotoyegi kangweki keremiza logo Anotoyegi yawe miziweki keya puwiligu ngabelakpekke ngaigi, mei.

¹¹ Pulaga ne pakeliraige pura angela kolokn-gagonowiligi kiliyengki ne kerewiya. Puwili

sangkelarik tausen kolokngagongo keya miliyon kolokngagonogi langai. Puwiligu ngai yemanebekki tundik keya watabi wiik yolu mangobektau ono piyeng keya ngaiwilirau yawereng keleya.

¹² Logo puwili ngalizi pelik ingi mei,

Liyeng memeng kong ula pumok pangkara keya watabi keremungkeyeng keya kangka yemanebek keya kozang yemanera kilindikki wiyeke yongkambanuwiligu yeik pugura yongolok mei keya ngaiwaktik mani keya piyegi wilik kagowing mei purik pangka, mei.

¹³ Pulaga watabi ngalega ngabelakka keremiza piyeng mabiyeng keya yenge ngabelakpekke yungke piyeng keya wizambekke piyeng keya piyengke yolu piyeng mabiyeng pelik ingi meirikki ne kerewiya,

Ngai yemanebekki tundikke mogosabok keya liyeng memeng kongmekyegi ngago wilik kagowing mabiyeng keya yeik yemanera keya ngaiwaktik keya kozandarau wok mabiyeng koyimagi, mei.

¹⁴ Logo watabi wiik yolu mangobektau ono piyengko pelik kisi, Wameik panu. Pulaga ngaiwili ingeyeng laliya logo piyegi ya kumuli.

6

¹ Pulaga ne keriyiraige pura liyeng memeng kongmek weik silok melenazik keya nazikka neyau piyengka werebek weik wili logo watabi wiik yolu mangobektau ono piyengka kili ngai

ngagora lendik kelik kai namokko pelik kairikki ne kerewiya, Koli, kai.

² Pulaga ne pakeliraige pura liyeng osi wilangka namek wizilege. Logo pumokki ngalege mogosabek lei nalek kebangkela logo puwiligu pi kilulung koliyengka keremiza logo King Ngaiwiligu wakiyi pilik nak mana. Pi ulogo ngai kolokngagonoge lewege miza logo weik ngai naragerau lewege miza meliweki kang.

³ Pulaga liyeng memeng kongmek silok narik ngereke wila logo watabi wik yolu piyengka kalikemokko pelik kairikki ne kerewiya, Koli, kairikki.

⁴ Pulaga osi wago namek ngereke lewagela. Logo puwiligu pumokki ngalege mogosabek ngabelakpekka yayeng kuzige sa yolu pura weibene kozanda mana keya yombanuwili nakko nak ulibene keleyiweki. Puwiligu pi lang bainak yokolong nawek mana.

⁵ Pulaga liyeng memeng kongmek ngereke silok narik wila logo watabi wik yolu piyengka ngereke kalike namokko pelik kairikki ne kerewiya, Koli, kairikki. Logo ne keriyiraige pura osi kusabanu namek lewagela. Logo pumokki ngalege mogosabek kak nak melege kebangkela wararikki ne pakela.

⁶ Pulaga kili nara kelik nara watabi wik yolu piyengki tepekka lewa wezalik lewarikki ne kerewiya. Logo pugu kakpek melege kebangkela warabekyegi pelik mei, Yombanu nak kolu ngek wilangka narik weiyagi keli puwekke purik mabura kolu ngek kak mangobektau ono pela mane logo pugu king wok nakka ngane

yawe miza piyeng mongone, ma yombanu nak kolu ngek kusabaru narik weiyagi keli puwekke purik mabura kolu ngek kak meleyau keya pongo ingenazikka neyau pela mane logo pugu king wok nakka ngane yawe miza piyeng mongone. Kapura weliyeng keya kai waingyengki kingyeng ngalege kelemi nagani, kai.

⁷ Pulaga liyeng memeng kongmek ngereke silok narik wili logo watabi wiku yolu piyengka kalik panumokko pelik kairikki ne kerewiya, Koli, kairikki.

⁸ Logo ne pakeliraige pura osi simengkaime namek lewagela. Logo pumokki ngalege mogos-abekki yeikta, Kazing Ibendagimek, mei, pulaga piyegi kiriwei nakki yeikta, Yereng Kaile Ibeng Puwiligi Kungwili Yolura, mei. Logo piyau ngabelakpekka wale songono narikke ngaiweki kozanda yana logo yombanuwili ngai keliyeng keya yagasimek keya kemegemeyeng keya wata ngai mizi pusurikkewiligu yelibene keleyiweki.

⁹ Pulaga liyeng memeng kongmek ngereke silok narik wili. Pi pilik miziwekke ne pakeliraige pura alataragi yengezege ngizi kumuli koka Anotogi ngagora kozak kisi keya puragi ngizi panu kiriwei kaiyageya koyarikki wiyeke yombanu kailewiligu yela puwiligi wilek kangyeng wizileg.

¹⁰ Logo wilek kang piyengko ngalizi pelik kek kisi, O Yemizibek, kozandago kolabek watabi mabiyengki ngaibek, Kaile nayendau onobek keya nugu kaiyeng ngizi panu mizibek, talikwekke yombanu ngabelakpekkewili nugu

ngagozak keleyagi logo teni yela purikki wiyeke ngangang yanagi, kisi.

¹¹ Logo pugu wilek kangwili nak nak melewangka wilangka yokolong wakiyagi narik keleya logo mawinda tek narik leng mizara puwili kiling yawe mizi keya ngizi kumuli Anotogo ngezebekkiweki ulogo mabura sawiya puwili yombanu kailewiligu puwili yela pilik puwilirau yela logo weik yeik puwekkagine yeiya.

¹² Pulaga liyeng memeng kongmek ngereke silok narik wilirikki ne pakela. Pulaga kuburuk yemane nak uli keya yokpek kagorik kusabanuyeng kelik kusabanu sa keya ngombek iwi wezabek wago.

¹³ Pulaga pelewewili sabuk wilek koliyeng kebarekpokko miza logo wali pilik paka ngilumbekka pongo ngabelakpekkke wali.

¹⁴ Keya ngilumbek komuyeng laliya logo tariyi pilik nguk namizi tamek neing miza keya lewak keya ilibu mabiyeng were yolurik segeya ngereke nalege langai tomang sa miza.

¹⁵ Pulaga ngabelakpekkke King Ngaiwili keya ngaiwili keya amiwiligi ngai yemanewili keya watabiyengko kolawili keya yeikyeng kiling puwili keya ngai nakko kingyengki ngane weiya logo piyegi yeik yawe mizi puwili keya yombanu yeik puwilirau king ururuyeng keya king yemane paka lewakyengkiyengke yenge kulengke liwik sa.

¹⁶ Logo puwili lewakyeng keya kingyengki pelik kek yei, Tenigi ngalege wali logo tung ngai yemanebekkerikke mogosabokki wireyau

keya liyeng memeng kongmekki sisiktaga liwik wezaye,

¹⁷ wok yemane sisik piyaugiragabek weik pelege logo takko puragi kozang wiziyagi, yeirikki Yowangu kerewiya.

7

¹ Pilik miza logo ne ngereke keriyiraige pura angela mangobektau ono ngabelakpekk wale mangobektau ono piyengke luwezara koyilege. Logo puwili kebarek wale mangobektau ono piyengka lewayeng ngabelakpek keya wizambek keya yengelei nayengkerau ula nelegi puwiligu kebangkelara yolu.

² Keya angela nak panga yokmek lewagela laga punda lewarikki nogo pakela, logo piyegi Anoto wik yolubekki maktik ula. Logo pi angela mangobektau ono Anotogo ngabelakpek keya wizambektau kaile kaile miza melibene kozanda yana puwiliyegi ngalizi kek yei.

³ Logo pugu angela mangobektau ono puwiliyegi pelik yei, Inuwago ngabelakpek keya wizambek ma yengeleyendau kebarekpokko kaile kaile mizi nagani, wiziyi Anoto tenigibekyegi yawe mizi puwili luwagozayengke mak ula logowekkegine, yei.

⁴ Pulaga ne Yowanyegi Anotogo mak pugurik luwagozayengke ula puwili sangkelarik kozak neiya. Logo sangkelarik 144 tausen logo puwili Isileiliwili ngai meleyau keya ingenazikka neyauyengkawili.

⁵ Logo tausen meleyau keya ingenazikka neyau Yuragi ngaimekka,

keya tausen meleyau keya ingenazikka neyau Lubengki ngaimekka,
 keya tausen meleyau keya ingenazikka neyau Katgi ngaimekka,
⁶ keya tausen meleyau keya ingenazikka neyau Asagi ngaimekka,
 keya tausen meleyau keya ingenazikka neyau Natalaigi ngaimekka,
 keya tausen meleyau keya ingenazikka neyau Manasegi ngaimekka,
⁷ keya tausen meleyau keya ingenazikka neyau Simiyongki ngaimekka,
 keya tausen meleyau keya ingenazikka neyau Lebigi ngaimekka,
 keya tausen meleyau keya ingenazikka neyau Isakki ngaimekka,
⁸ keya tausen meleyau keya ingenazikka neyau Sebulangki ngaimekka,
 keya tausen meleyau keya ingenazikka neyau Yosepgi ngaimekka,
 keya tausen meleyau keya ingenazikka neyau Peniyamigi ngaimekka, miza.

⁹ Pilik miza logo ne pakeliraige pura yongkambanu kolokngagono sangkelagi langai ono ngai mabiyengka keya ngabelak mabiyengka keya ngago yeik mabiyengka keya yongkambanu mabuwiliyagawili ngai yemanebekki tundik keya liyeng memeng kongmekki wirege luweza koyilege. Logo puwili melewangka wilangka yokolongyeng wakiyi keya kirekkirek kabuyeng meleyengke wara.

¹⁰ Logo puwili ngalizi pelik kisi, Teni yaliya wazayi pura Anoto tonugubek paka ngai yemanebekki tundikke mogosabok keya liyeng memeng kongmekyaga lewa, kisi.

¹¹ Keya angelawili mabuwiligu ngai yemanebekki tundik keya ngaiwili keya watabi wlik yolu mangobektau ono piyeng yawereng kelemiya. Logo angelawili ingeyeng laliya logo Anotoyegi ya kumulageya koyimowei

¹² pelik kisi, Wameik panu. Anoto tonugubekyegi ngago wilik kagowing meiyeng keya ngaiwaktik keya kangka yemanebek keya wazono meiyeng keya yeik yemanera keya kozandarau wok mabiyeng wizagomagi. Wameik panu, kisi.

¹³ Pulaga ngaiwiliyaga nakko neyegi pelik nguk kai, Melewangka wilangka yokolongyeng wakiya puwili tawili keya puwili talaga lewawili, kai.

¹⁴ Legi nogo pelik kanga meiya, Yemanebek, ne lusuwei kapura ni kele iwaka, meiya. Logo pugu pelik kai, Puwili teng kuneng yemane panuyeng kilingwekke Anotogi ngagora kozak kisarikki wiyeke yombanuwiligu yelawili. Keya puwili kaile puwiligieng liyeng memeng kongmekki iwibokko kaigesarikki walimiziweki puwili melewangka wilangka yokolongyeng wakiyawili.

¹⁵ Logo piliktikki wiyeke puwili Anotogi tundikke wirege luwe yolu logo kusaga yoklongko piyeng mabiyeng paka ngalege pigi wirege piyegi yawe mizageya logo ngai yemanebekki tundikke mogosabokko puwili kiling wizagomagi keya puwiliyegi ngaigi.

¹⁶ Puwili mawinda yagasi mizagi ono ma kaigi kelagi ono keya yokpek ma watabi yezingei nayengkorau puwili ngoragi ono.

¹⁷ Purik liyeng memeng kongmek paka ngai yemanebekki tundikke libulibu yolubokko puwiliyegi ngaigi keya pugu kai wik wizagomagira yanibekke iza orowei kunagi. Keya Anotogo ingkilak puwiligieng tumula yowiyagi, kai.

8

¹ Pulaga liyeng memeng kongmek silok kangkali panurik wilawekkerik paka ngalege lemeng tek narik ngagoluk panu wiziya.

² Pulaga angela melenazik keya nazikka neyau Anotogi wirege luwe yolu puwili nogo pakela. Logo pugu puwiliyegi sangu melenazik keya nazikka neyau yana.

³ Pulaga angela peleng yezi yolak kukngizi keliyeng waliyi koliyengka keremiza nawek wara nak kanda paka alataraga luweza. Puwiligu pi kamba waliyiwekke kukngizi kelagi kolokngagono mawinda yaka puwekke Kilisigi yongkambanuwili waberekyengki ngalege wiyi keya paka alata koliyengka keremiza logo ngai yemanebekki tundikke wirege yolu puragi ngalege Anotoyegi maniweki mana.

⁴ Logo angelabekki melezikka yaka kukngizi kelibene waliya piyengki yolakpek kiling kemenak Kilisigi yongkambanuwili waberekyeng punda paka Anotogi wirege kang.

⁵ Pulaga angelabek pelengwek weiya logo alataraga yezi ngorageya puzikka yezi nayeng

kolagela pelengwekke wiya logo ngabelakpekk
wezamela logo lendik liyi keya lang keya wililik
mizi keya kuburuk nak tabunda.

6 Pulaga angela melenazik keya nazikka neyau
puwili weik sangu melenazik keya nazikka
neyau puwiligi piyeng tiyiweki kangkere mizi.

7 Logo angela werebek sangu pugubek tiya.
Logo kobo wilek aisiyeng kelikyeng keya yezizik-
tau ngelaming iwibek kiling ngabelakpekk wali.
Ngabelakpekk wale songono narik kemenak
ngora kiliya keya yengelei ngabelak wale purikki
pangkayeng kemenak ngora kiliya keya yengelik
ngoliya ono pilik piyeng mabiyeng ngora kiliya.

8 Pulaga angela naktau sangu pugubek tiyi.
Pulaga lewak yemane ngoriyi nak kelik nayeng
panga wizambekke wezameli. Logo wizambekki
wale songono narik iwi kaibek keremiza.

9 Wizambekke wale songono narikki pangka
watabisi keya pulangai koyawili mabuwili ibeng
keya wizambekke wale songono narikke pangka
sik yemane kuna piyeng neneng keya ngane
keleyayela.

10 Pulaga angela naktau sangu pugubek tiyi.
Logo pelewe yemane langyeng kelik ngori
namele paka ngilumbekka wei kayimeige kai
yemaneyengke wale songono narikke wali keya
kai songonoyengki walimiza.

11 Logo pelewemelegi yeikta, Walek Kelameli,
mei. Logo kaiyengka wale songono narik walek
kelameli. Keya kaiyeng walek kelameli kopong
yombanu kolokngagono kai piyengka nawili
ibeng.

¹² Pulaga angela naktau sangu pugubek tiyi. Logo yokmekka wale songono narik keya ngombekka mabilik keya pelewewiliyaga mabilik kelemiya logo piyeng mabiyeng kusa, logo yoklongka wale songono narik kusa keya kusarikka wale songono narik kusa panu panu miziweki.

¹³ Pulaga ne pakeliraige pura winak yezigok namokko paka ngilumbekke porora kuminowei ngalizi pelik kairikki ne kerewiya, O yalek keli. Yalek keli. Yongkambanu ngabelakpekki-wiliyegi yalek keli, angela neyauganak ngoluk sangu puwiliyeng tiyi ono puwili tiyi puwekke puwiliyegi watabi korowali lewagelagi piyengki wiyeke yalek keli, kai.

9

¹ Pulaga angela naktau sangu pugubek tiyi. Logo pelewe paka ngalega pongo ngabelakka wala namele wizilege nogo pakela. Logo Anotogo ki yungu yenge yungke kambelirikkibek piyegi mana.

² Logo pelewemologo yungu yenge yungke kambelirikki kandik tiya logo purikki yungka yolak yezi yemane ngori piyengka yolak lewa piyeng kelik yolakpek welagela lewa. Logo yokmek keya ngilumbektau yaka yolakpokko ngokmorokta wiya logo kusabanu sa.

³ Keya yolakpekki yungka komulikwili punda ngabelakpekke wei miza meli logo Anotogo komulikwili yogowulungwiligu ngai mizi pilik ngai mizibene kozanda yana.

⁴ Puwiligu komulikwiliyegi yengelikyeng keya yengelei keya pulangaiyeng kaile kaile miza meli nagani, segeya yongkambanu Anotogi maktik luwagoza puwiligiyengke ono puwili kele ngangang keleyizo yeiya.

⁵ Puwili yombanu puwili yelagi ono kapura ngong melenazikki pangka ngangang yanageyaweki yeiya. Logo puwiligu ngangang kelagi pura yombanu yogowulung namokko lim-itabokko ngangang keli pilik kelagi.

⁶ Logo ngong melenazik piyengke pilik miziwekke yongkambanu puwiligu ngezewili yelikewiki mizi nangai kapura yeikki purik ibengki purarau puwiliyegi wiriyagi ono. Keya puwili ibengkiweki kelagi kapura ibengkira puwiliyaga kazi kunagi.

⁷ Komulikwili osi ngairagi kangweki kangkere miza yoluwili kelik. Kebiyengke kilulung King Ngaiwiligu wakiyi koliyengka keremiza piyeng kelik nayeng wakiya. Keya wiregawere puwiligiyeng yombanuwiligi wiregawereyeng kelik.

⁸ Keya kebi puwiligiyeng yongokwiligiyeng kelik keya kili puwiligiyeng laiyongwiligiyeng kelik.

⁹ Keya puwiligu ngelelengke wakiyayeng ngayeng korikyeng kelik keya sabeng puwiligiyengki ngai ngagomek kailing kai ngai yemane lewa wizigeya king yemaneyeng tukung kai lewa pilik.

¹⁰ Keya sulu puwiligiyengki ngaira yogowulungwiligiyeng kelik logo sulu puwiligiyengko mizagewiyege puwili kozang

yombanuwili ngong melenazikke ngangang yanagira kiling.

¹¹ Logo angela yungu yenge yungke kambe-lirikki ngaibokko puwiliyegi ngai. Logo Iburu ngago yeiktaga yeik pugura Abandong mei keya Kirik ngago yeiktaga Apoliyong mei logo puragi solorik neneng ngela melibek.

¹² Togo watabi korowali were lewagelagiyeng weik yeik kapura ngoluk mabilik neyau kalika lewagi.

¹³ Pulaga angela naktau sangu pugubek tiya. Pulaga kili nara alata Anotogi wirege yolu koliyengka keremiza puragi kariyengki sobongyengka lewarikki ne kerewiya.

¹⁴ Logo kili purago angela yaka sangubek tiyabokyegi pelik mei, Kai yemane Yupereti meilingke angela mangobektau ono wigira yolu puwili wila wazaye, mei.

¹⁵ Angela mangobektau ono puwili kirisimasi peragi ngombek keya wokpekki awabek yawe puwiligira miziweki pulogo kangkere mizara wazayawili logo weik pugu puwili yombanu ngabelakpekke pumok mamokyaga wale songono narik yeliweki wila wazaya.

¹⁶ Ami osiwiligi ngalege mogosawiligi sangkelarik kozak kairikki ne kerewiyarik andet miliyon neyau.

¹⁷ Keya osiwili kiling osiwiligi ngalege mogosawiliyegi nogo pakelarikki ne kozak kaiweki. Osiwiligi kebiyeng laiyongwiligiyeng kelik keya kiligang puwiligiyengka yezi keya yolak keya salapa lewa. Puwiligu ngelelengke wakiyayeng

wago logo yezi wezazik ngori keya kusabanu
keya salapa wezabek simengkaime panu.

¹⁸ Logo puwiligi kiligangyengka yezi keya
yolak keya salapa lewa piyengko ngabelakpekk
yongkambanu puwiliyaga wale songono narik
yela.

¹⁹ Keya osiwiliyegirik kozang puwiligira kili-
gang puwiligiengke keya sulu puwiligiengke.
Logo sulu puwiligieng kemalewili kelik
wizigeya kebiyeng kiling, logo piyengko
yombanuwili ngangang yani.

²⁰ Keya watabi yongkambanu yeliweki
lewagela piyengko yela ono puwili ngoluk
puwiligu watabi kaile puwiligu mizi piyengki
kuneng miza logo kaile puwiligu mizi piyengka
kowita ono. Purik puwiligu kerewawili keya
anoto ikuyogorik koli keya siliba keya brons
keya king keya yengeleiyengka keremiza logo
pakelagi langai ono keya kerewiyagi langai ono
keya wei mizagi langai ono puwiliyegi ngoluk
inge laliyageya keya ngago yeiyageya mizi.

²¹ Keya mabilik puwiligu yombanu uli keya
watagak ngeli keya yongkambu mizi keya
ngowei pilik piyengkarau kowiti ono.

10

¹ Pulaga angela kozandago kola naktau paka
ngalega punda lewarikki nogo pakela. Pi kozain-
ung narik wakiya keya kobolaulau nak kebige
wakiya. Wiregawere pugura yokmek kelik ngai-
wak wiya keya inge puguyauga yezi wilekyeng
punda wali.

² Keya mele puguzikke kapiya songono welela narik wara. Pulaga inge ngaigezuwa puguzik wizambekke wiyi keya inge koranengke puguzik ngabelakpekke wiyi miza logo

³ laiyongmokko ngai ngiriring kailik ngalizi kek kai. Logo pi kek kaiyawekkerik leng mele-nazik keya nazikka neyauyengki kiliyeng ngago kisi.

⁴ Keya leng melenazik keya nazikka piyeng ngago kisawekke ne ngago piyengko kisi piyeng lende miziweki miza kapura paka ngalega kili narago pelik kairikki ne kerewiya, Lende mizi wak, keya nakyegi kozak mei nagani, kai.

⁵ Pulaga angela yaka ingenazik wizambekke keya ingenazik ngabelakpekke mizi yagalege nogo keriyabok mele ngaigezuwaga puguzik paka ngalege langai yongolok mei.

⁶ Logo angelabokko Anoto wizagomagibek keya paka ngalege lemeng kiling watabi paka ngalege piyeng mabiyeng keremizabek keya ngabelakka lemeng kiling ngabelakka piyeng mabiyeng keremizabek keya wizambek kiling wizambekke piyeng mabiyeng keremizabekki yeiktaga wameik pobilik kai, Anoto wok panu yuke wiziyagi ono.

⁷ Kapura angela sangubek kangkali panu tiyibok sangu pubuk tiyi mabuwekke Anotogo piyegi yawe mizi koka ngagora Anotoyaga weiya logo kozak kisa puwiliyegi kozak yeiya mabilik pugu liwik sawiya yolu pura weik ngizi mizagi, kai.

⁸ Pulaga kili yaka paka ngalega neyegi ngago kaiya purago ngereke neyegi pelik kai, An-

gela wizambekke ingenazik keya ngabelakpekk
ingenazik mizabokko kapiya marek songono
melege warara yolu purik wei kune, kai.

⁹ Logo ne kanda angelabekyegi ne kapiyarik
naniweki meiya. Logo pugu neyegi pelik kai,
Weiya logo ne. Kanda yenge ya nuguraga purik
walek keli penangai kapura kili nuguraga purik
yabi wezara kolok keli penangai, kai.

¹⁰ Logo ne kapiya songonorik angelabekki
melezikka weiya logo na. Logo kili nogoragarik
yabi wezara kolok kapura kanda yenge yara-
gawekkerik ngereke walek.

¹¹ Pulaga pugu neyegi pelik kozak neiya,
Ni kalike mizagi piyengki mawinda kozak
kaimo. Ni Anotogi ngago kalike yongkam-
banu kolokngagonowili keya ngabelakyeng keya
ngago yeikyeng keya King Ngaiwiliyegi lewage-
lagiyengki langai mawinda kozak yeimo, neiya.

11

¹ Pulaga pugu ne wireng watabiyengki
yokolondik sangkelagi nak nana logo pelik
kai, Yangalekta Anotogi i walek yemanemak
keya alataragi yokolondik sangkele keya i walek
yemanemakke Anotoyegi inge laliyi keya ya
kumulageya puwilirau sangkele.

² Kapura i walek yemanemakke yenge
yerengke lemeng pumokki yokolondik
sangkeli nagani purik Anotogo lemeng pumok
yongkambanu Yuda ono puwiliyegi yana legi.
Puwiligu ngong yombu neyau keya neyaugi
pangka yereng walekta Yirusalem meiragi
ngalengale wei miza meli nangai.

³ Pulaga nogo ngago nogoyeng kozak kisagiyau wezayelagi logo piyau pekikyengka kagorik keremiza logo wakiyagi, puwiliwu kaileyengki ya kuneng mizi puragi waligeleyiweki keya wok 1,260 piyengke piyau Anotoyaga ngagoyeng weiya logo kozak kisagi, kai.

⁴ Yaka ngagora kozak kisagi kisi piyau yengelei olipyau keya yengelei wang yokolonglei kiling watabi lamyeng wiramiyagiayau Anoto Yemizi ngabelakpekke ngaibekki wirege luwe yolu piyeng.

⁵ Tamizeige nakko kaile kaile keleyiweki mizi purik kiligawere piyaugiyauga yezizik puta mizi logo piyau kaile kaile keleyiweki mizi puwili yeli mizi. Logo kazing pilikmekke piyau kaile kaile yaniweki mizagi puwili yelagi.

⁶ Keya yombanu piyauyegirik piyau ngagora kozak kisageya puwekke kobo kula nelegi ngilumbek waliyagirikki kozanda kiling. Keya piyau kaiyeng ngereke iwi keremizi keya keli piyaugiragi pangka kemegeme nalangai nalangai piyeng ngabelakpekke wezamelagi purikki kozanda kiling.

⁷ Piyau ngagora kozak kisageyara weik puwekke liyeng wizing yungu yenge yungke kambelirikka lewa pumok kiling piyau ngai kelagi. Logo pugu piyauyegi lewege miza wizigeya piyau yelagi.

⁸ Piyaugi yasuyau yereng yemane Yemizi piyaugibek yengeleileige nili ula pulogo kazing lewengke wangka wiya koyi nangai. Logo yerendagiwiligu kazing yolumek walimiziweki yeikta, Sorong keya Isip, meiya.

9 Yongkambanu ngabelak mabiyeng keya ngai mabiyeng keya ngago yeik mabiyeng keya yongkambanu mabuwiliyagawiligu wok neyauganak keya nakka walerikki pangka yasu piyaugiyangi pakelagi keya piyaugi yasuyau waliya nelegi ngalik yeiyagi.

10 Piyau ibeng purikki ngabelakpekkewili wilik yemane mizagi. Yombanu Anotoyaga ngagora weiya logo kozak kisi wizigeya puwili kuneng kolokngagono yanageya koya piyau weik ibeng legi puwili ngeragi yemane miza nagi keya nakko nakyegi watabi mana yo keya to mizi nangai.

11 Kapura wok neyauganak keya nakka wale narik miza logo Anotogi yaumbek piyauyegi kiliya logo piyau luweza logo piyauyegi pakelawili mabuwili kulili yemane miza.

12 Pulaga piyau kili narago paka ngalega piyauyegi pelik yeirikki piyau kerewiya, Ngalege pelege koli, yeirikki. Logo piyauyegi ngai mizawili yuke koyigeya piyau kozainung narikke paka ngalege kuna.

13 Pilik mizi ngizige kuburuk yemane nak lewagela logo yereng yemaneragi yongkambanu 70 tausen puwiliyaga lewe songono panu narik neneng ngela mela. Logo kuburukpokko yongkambanu yelawili sangkelarik tausen melenazik keya nazikka neyau logo nawili kulilimokko pangka ono logo Anoto paka ngalegebekki yeikta yongolok mei.

14 Togo watabi korowali kalike lewagela piyeng weik yeik kapura pakeli, watabi korowali peyengki kiriweiyeng weik lewagelagiweki mereke.

15 Pulaga angela nak sangu pugubek tiyi logo paka ngalege kili nayeng ngalizi pelik kisageya, Ngilumbek keya ngabelakpekke ngaigi puragi kozanda Yemizi tonugubek keya Anotogi Kilisi-bekkira logo pi ngai wizagomagi, kisageya.

16 Pulaga ngai yombu nak keya mangobektau ono tung puwiliqiyengke Anotogi wirege mogosa puwili Anotogi wirege ingeyeng laliya logo piyegi ya kumulageya koyimowei pelik kisageya,

17 Yemizibek Anoto kozang yemanerago kolabek, ni mabek yolubek keya ni koka wizagomabek. Nugu kozang nugurago mizagewiyege ni weik watabi mabiyengki ngai purikki teni niyegi wazono nei.

18 Ngabelak mabiyengkewili niyegi sisik miza kapura weik perik ngereke nugu puwiliyegi sisik mizagirik.

Weik teng ibengwili ngagozak keleyagira keya niyegi yawe mizawili keya ngago niyagayeng kozak kisa puwili keya Kilisigi yongkambanu yeik nuguragi kazi mizi songonoga yemanegi puwili mabuwili kangayeng yanagira keya ngabelakpekke kaile kailera mizageya koya puwili ngereke kaile kaile keleyagira, kisageya.

19 Pulaga Anotogi i walek yemane paka ngalegemakki kandik tiya logo yeke yungke lopong walek Anotogi ngago silok tiya Mosego lende miza pura wiyalei pakelagi langai. Pulaga lang keya wililik ngai mizi keya ngai ngago kaiya meli keya lendik liyi keya kuburuk nak uli keya kobo wilekyeng aisi wezayeng wali.

12

¹ Pulaga watabi yemane wirangai panu kalike mizagi narik paka ngalege lewagela. Logo yongokpanu melewangka pugu wakiyarik yokpek, keya ngombekke ngalege inge puguyau luweza keya kilulung King Ngaiwiligu wakiyi pilik nak logo pelewe meleyau keya pongo inge nazikka neyau kiling keremiza nak kebige wakiya namele nogo pakela.

² Pi mandik kogo logo pi weik mandik wazamiweki mizi kopong ngangang logo ingkei.

³ Pulaga ngereke watabi yemane wirangai panu narik paka ngalege lewagela. Kemale wago yemane panu kebi melenazik keya nazikka neyau keya kari meleyau lewa keya kebi mabiyengke King Ngaiwiligu kilulung wakiya pilikyeng wakiyamek wizilege.

⁴ Pumokko ngilumbekke pelewewiliyaga wale songono narik sulu pugurikku ulumiya logo pongo ngabelakke wezameli. Keya yongok yaka mandik waziweki mizimolo mandik wazi puwekke pi mandikpek nirik kele pi pumologi wirege luweza yolu.

⁵ Pulaga yongokpanumele mandik nak wazamiya logo pi kozanda kiling ngabelak mabiyengkewiliyegi ngai wiziyagi. Kapura mandikpek nguk namizi yogok meiya logo paka Anoto kiling tung pugurikke miza orowei kuna.

⁶ Logo yongokpanumele kemalemekyaga kazi panga ngabelak kurung yeikpekkie igazi Anotogo pigi kangkere miza wiyarikke kang logo pulogo kirisimasi neyauganara keya walerik puwiligu piyegi ngai koyagi.

⁷ Pulaga ngai nara paka ngalege keli. Angela Maikol kiling angela puguwilirau kemalemek keya angela puguwili kiling ngai keli.

⁸ Kapura kemalemek ngairaga kawiye logo pi keya angela puguwilirau paka ngalege koyagi langai ono.

⁹ Kemalemek paka ngalega wara wezamela logo pongo ngabelakka kelemiya mela. Pi kemale koka walakamek keya kerewawiligi ngaibek keya yeik pugura Sadang. Pi ngabelakpekkewili ikuyogorik keleyageyabek. Togo pi keya angela puguwilirau pi kiling kemenak ngabelakka pelege wezayela.

¹⁰ Pulaga paka ngalege kili narago ngalizi pelik kaiyageyarikkī ne kerewiya,

Anoto tonugubokko teni Sadangki kozandaga yaliya wazaya pura keya kozang pugura keya ngai pugura keya Kilisigi pangka ngaiweki purarau weik yaka lewa, purik Anotogi wirege kusaga yoklongko piyeng mabiyeng wizagomowei teni kiling ngizi kumuliwiliyegi mele yowageyabek weik paka ngalega wara wezamela.

¹¹ Teni kiling ngizi kumuliwili liyeng memeng kongmekki iwibek keya Anotogi ngago puwiligu puragi ngizi kumuli kisi pura miza logo piyaugu mizagewiyege puwiligu piyegi lewege miza. Keya puwiligi keli puragi mabilik miza logo Yisugi wiyeke kele puwili ibengkirikki pangka miza.

¹² Tegi ini paka ngalege yolu puwili wilik kagowing mizi kapura ni ngabelakpek

keya ni wizambek yaliyegi Sadang yaka weik wiriya legi yali waberek panu. Teng pigi wiziyagira yokolong ono purikki pi iwaka kopong pi sisiktago kola, kisageya.

¹³ Keya kemalemek keriyiraige pi pongo ngabelakka wara wezamela mamizawekke pi yongokpanu yaka mandikpek waza pumolo weik kiriwei kelemi.

¹⁴ Logo Anotogo yongokpanumele winak yezigok yemane narikki sabengyau mana logo kurung yeikwekke i kazi pugurikke porora kambeliweki logo pulogo kirisimasi neyauganara keya walerik Anotogo piyegi ngaigi logo kemalemokkorau piyegi ngai mizagi ono.

¹⁵ Pulaga kemalemokko kiligawere puguraga kai yemane naling kelik ling ngiza mela logo yongokpanumele wageliwei kunibene kailing kiriwei kang.

¹⁶ Kapura ngabelakpek yongokpanumeleyegi sawela logo ngabelakpek teliya wizigeya kemalemokko kai yaka ngiza mela puling na.

¹⁷ Pulaga kemalemek yongokpanumeleyegi sisikmokko korowali logo pigi yango keya marekngangwili kiling ngai miziweki kuna. Logo puwili Anotogi ngagorago miziweki kai piyengki kiriwei mizi puwili keya Yisugu ngago wameik kawela wiya puragi ngizi panu kiriwei mizi puwili.

¹⁸ Logo kemalemek wizambekki kaingindikke luweza yolu.

13

¹ Pulaga liyeng wizing namek wizambekki

yungka punda lewarikki nogo keriya. Pumok kari meleyau keya kebi melenazik keya nazikka neyau lewa keya kari mabiyengke King Ngaiwiligi kilulung pulangaiyeng wakiya. Keya kebi mabiyengke yeik Anoto kiling puwili pangka pangka sawiyagi nayeng lende miza.

² Yaka liyeng wizing nogo keriya pumok keri pusi yemane wizing Lepatemek meimek kelik keya ingeyau Peyamek meimokkiyau kelik keya kiligawerera keri pusi yemane Laiyongmek meimok kelik. Logo kemalemokko liyeng wizingmekyegi kozang pugura mani keya tung pugurik mani keya ngaiweki pangkararau mani miza.

³ Keya liyeng wizingmekki kebiyengka narik nakko ula nobiyeng miza kapura wizing kundik weik ngoliya. Keya ngabelakpekkewili mabuwili liyeng wizingmokko watabi Anotogo keke miziyeng mizirikki lelengkira logo piyegi kiriwei mizi.

⁴ Yongkambanu mamok kemale wago yemane panumekyegi inge laliyi keya ya kumuli, purik pugu ngaiweki pangkara liyeng wizingmekyegi manarikki wiyeke. Puwili pilik kisageya koyimowei liyeng wizingmekyegi inge laliyi keya ya kumuli, Pigi pangka naktau ono. Nakkorau piyegi ngai mizagi langai ono, kisi.

⁵ Logo nakkorau liyeng wizingmokko ngago ngezemekyegi langai lewege kai piyeng keya pi Anoto kai piyeng keya nawiliyegi ngaigirikki pangkara kiling wizimowei mizirikki kazingmek waliya mowiya ono. Logo pilik mizarik kirismasi neyauganara keya walerik.

⁶ Pi Anoto kai logo yeik Anotogiragi kaile kai

keya pugu yolu lemengki kaile kai keya paka ngalege yolu puwiliyegi kaile kaiweki kiligang pugura tiyi.

⁷ Keya nakkorau pi Kilisigi yongkambanuwiliyegi ngai miza logo lewege mizirikki kazing pugumek waliya mowiya ono. Keya pi ngai mabiyeng keya yombanu mabuwili keya ngago yeik mabiyengkiwili keya ngabelak mabiyengkiwiliyegi ngaigirikki pangkara mana.

⁸ Keya yongkambanu kolokngagono ngabelakpekke yolu puwili liyeng wizingmekyegi inge laliyi keya ya kumulagi. Kapura yongkambanu yeik puwiligieng Anotogo walaka ngilumbek keya ngabelakpektau keremizagine liyeng memeng kong ulamokki kapiya wik koyimagiwiliyeikyeng lende miza purikke lende miza puwili liyeng wizingmekyegi inge laliyi keya ya kumulagi ono.

⁹ Tamizeige ini kerangang kerewiyagiyeng killingwili mabura waberek panu kerewiyi.

¹⁰ Yombanu nak wigiragibek kaiyabok wigiragi keya nak lang bainakwekko ula logo ibengkibek kaiyabok lang bainakwekko ula logo ibengki. Logo pilikta lewawekkerik Kilisigi yongkambanu puwili kozang koyagirikki kai keya piyegi ngizi kumuli puwiligi puragi kozang kebangkela yolu.

¹¹ Pulaga liyeng wizing namek ngereke ngabelakpeksi yungka punda lewarikki nogo pakela. Pi liyeng memeng kong wezamek keya kari neyau lewa kapura pugu ngago kaiya melira kemale wagomok kelik.

¹² Liyeng wizing weremokko nawiliyegi ngaiweki pangka weiya pura pugu weiya logo piyau

mabiyau menalegewekke pirau ngai yolu mizi. Logo pugu ngabelakpek keya ngabelakpekkke yolu piyeng mabiyeng liyeng wizing were wizing kung pi ibeng sibene kelemiya purik weik ngoliya pumokyegi inge laliyi keya ngago meibene keleya.

¹³ Liyeng wizing kalike pumokko watabi Anotogo keke mizi pulangai kolokngagomo miza. Keya yongkambanu mamokki wirege pugu miza logo yezizik paka ngalega punda pongo ngabelakka lewa.

¹⁴ Logo watabi Anotogo keke mizi piyeng mizirikku liyeng wizing weremek kiling menalege wizimowei kozang pugura weiya logo yongkambanu ngabelakpekkke yolu puwili mabuwili ikuyogorik keleya. Keya pugu ngabelakpekkewili mabuwiliyejgi liyeng wizing weremekki yeiktaga kung yemane liyeng wizing were bainakwekko ngangang mana kapura ngoluk wik yolumok kelik narik keremiziweki yeiya.

¹⁵ Keya liyeng wizing weremekki kung purik ngago kaiya logo piyegi inge laliyi keya ngago mei mizi ono puwili ibeng sa wazayiweki liyeng wizing kalikemokko yaumbek manarik nakkorau kazingmek waliya mowiya ono.

¹⁶ Keya pugu kelegele keya miza logo yombanu songonoga yemanegi puwili keya watabiyengko kola puwili keya watabiyengki yeik puwili keya nakyegi yawe miziweki kingyengki ngane weiya puwili keya yeikwili miza logo pumok mamok mak narik mele ngaigezuwagayengki wiyi ma luwagozagayengke wiyiweki keleya,

¹⁷ logo maktik kiling puwili ngezewili watabi wei keya kingyengki ngane yani miziweki. Logo maktik liyeng wizingmekki yeikta ma yeik puguragi nambarik.

¹⁸ Logo weik mena kozang kumuli. Perik yombanu kangara pangka melagi langai puwiligu keke solorikki welagi. Purik nambarik sangkeli kanda purik liyeng wizingmekki yeikta keremizagi. Logo namba pugurik 666.

14

¹ Pulaga ne pakeliraiige pura liyeng memeng kongmek Yirusalem lemengke lewak Saiyong meibekke luwezara wizilege. Keya yongkambanu sangkelarik 144 tausenwili pi kiling koyilege logo puwili yeik pugura keya pigi Mangobekki yeiktarau luwagoza puwiligiyengke lende miza.

² Keya ngai ngagomek kai kaingai yemane lewaling kelik keya leng yemane liyirik kelik narago paka ngalega ngago kairikki nogo kerewiya. Yaka ngai ngago nogo kerewiya pumok nawili kita uli wizigeya kitayengko kailik kai.

³ Keya puwiligu ingi wik narik ngai yemanebekki tundik keya watabi wik yolu mangobektau ono piyeng keya ngaiwili miza logo puwiligi wirege koyimowei mei. Nawilirau ono yaka 144 tausen puwili ngezewiligu ingirik iwaka. Puwili ngabelakpekka liyeng memeng kongmekki iwibekki ngane weiyawili.

⁴ Puwili yombanu yongok pugumeleyegi ngizi panu yolubok kelik Anotoyegi ngizi panu

yoluwili. Puwili liyeng memeng kongmokko kang pulogo kang miziwili. Puwili yongkambanu mamokyaga liyeng memeng kongmekki iwibekki ngane weiyawili logo were panu Anoto keya liyeng memeng kongmekyegi opa wezarik yanawili.

⁵ Puwili wik koyawekkerau ikuyogorik nangezi kisiyagalege kerewiya onowili. Puwiliyegirau kokowa narik ono.

⁶ Pulaga angela ngago wazono kazing wik wizagomagimekki pura ngabelakpekkewili keya ngai mabiyengkewili keya ngago yeik mabiyengkewili keya ngabelak mabiyengkewiliyegi kozak yeiyagira oroweibek ngalege panu porora lewarikki nogo pakela.

⁷ Logo pugu ngalizi pelik kai, Teng Anotogi yombanu ngagozak keleyagira weik mereke legi piyegi kazi mizi keya yeik pugura yongolok mei. Pi paka ngalege lemeng keya ngabelakke lemeng keya wizambek keya kai kulek mabiyeng keremizabekyegi inge laliyi keya ya kumuli, kai.

⁸ Pulaga angela kalike nak werebekyegi kiriwei wirimowi pelik kai lewa, Pi weik kawiye. Yereng yemane Pabilong meira weik kawiye. Pugu waing pugubek yongkambanu mamokyegi yana logo nibene keleya logo waimbok kazing yongkambu mizi pugu mizi pumokkibek logo purikku pugu miza logo puwili waing Anotogi sisiktagibek na, kai.

⁹ Pulaga angela were piyauyegi kiriwei nak ngalizi pelik kai, Liyeng wizingmek keya kung pugurikke inge laliyi keya ngago yei mizabok

keya liyeng wizingmekki maktik luwagozage ma melege ulabok,

¹⁰ Anotogi waing sisiktagibek nagi logo pugu kozang mabilik kak pigi sisiktagibekke kubulabok. Logo pok nabok angela walekwili keya liyeng memeng kongmekki wirege king salapa ngoriyengko ngangang yemane managi.

¹¹ Keya pilikpokki ngangandagi yolakpek paka ngalege kang kang kaiyageya wizagomagi. Keya liyeng wizingmek keya kung pugurikkerau inge laliyi keya ngago yei mizi puwili ma liyeng wizingmekki yeiktagi maktik weiyaboktau kusaga yoklongko narik leng mizagi ono, kai.

¹² Piliktikki wiyeke Kilisigi yongkambanu Antotogi ngagorago miziweki kai piyengki kiriwei mizi puwili keya Yisuyegi ngizi panu kumula yolu puwili kozang yolu keya kuneng wageli piyeng kiling mabilik yoluweki kai purik.

¹³ Pulaga kili narago paka ngalega pelik kairikki ne kerewiya, Ngago pera lende mize. Perikka wilik kagowing mizagi puwili yombanu Yemizibekyegi ngizi panu kumulageya koyimowei ibeng puwili, kairikki. Logo Kung Walekpokko pelik kanga kai, Ei, puwili wilik panugi, purik puwiligi yawe yemane mizi puraga puwili leng mizirikki wilik mizagi purik puwiligu miza piyengki ngiziyeng puwili kiling paka ngalege kangki, kai.

¹⁴ Pulaga ne pakeliraige pura kozainung wilangka narik wizilege logo kozainundikki ngalege yombanu wezalik nak logo King Ngai-

wiligi kilulung pulangai nak kebige wakiyi keya lang ngai nawek melege wara nak wizilege.

¹⁵ Pulaga angela nak i walek yemanemakka welagelarik yaka kozainundikke mogosa yolubokyegi pelik mei, Lang nuguwek weiya logo ngeragiyeng yokore, purik teng ngeragiyeng yokoragira weik pera mena, purik yawelege ngeragiyeng weik kuk legi, mei.

¹⁶ Tegi kozainundikke mogosabok lang puguwek weiya logo ngabelakpekkke ngeragiyeng yokora.

¹⁷ Pulaga angela naktau paka ngalege i walek yemanemakka welagela lewarikki nogo pakela logo pirau lang ngai nawek wara.

¹⁸ Pulaga angela alataraga yezizikke ngaibek alatara wiya logo lewa. Logo pi angela lang ngaiwek warabokyegi ngalizi pelik kek mei, Lang ngai nuguwek weiya logo yengelei waing ngabelakpekkke moroki wilekyeng tiyagelega wiye purik wilekyeng weik kuk legi, mei.

¹⁹ Logo angelabek lang ngai puguwek weiya logo waing wilek ngabelakpekkkieng tiyagelega kawik yemane waing wilekyeng neneng ngelagelega wiyirikki wezamela logo purikku Antotogi sisikta walimizi.

²⁰ Logo waing wilekyeng yerendaga yenge wilinken neneng ngela logo kawiktikka iwi kai yokolondik 200 mail keya kulakkarak 5 fit mizaling welagela kang.

15

¹ Pulaga watabi kalike mizagi yemane wirangai panu narik paka ngalege lewagelarikki ne

pakela. Logo angela melenazik keya nazikka neyau kiling watabi kangkali panu melenazik keya nazikka neyauyeng yongkambanu kuneng yemane yanagiyeng logo Anotogi sisikta weik yeik sawiyagiyeng wizilege.

² Pulaga kalasi wizambekki pangka yemane narik logo yezizik kiling ngelaming miza narik wizilege nogo pakela. Keya yongkambanu liyeng wizingmek keya kung pugurik keya nambarikkku yeikta kozak kaibokyegirau inge laliyi keya ngago yei miza ono puwilirau nogo pakela. Keya puwili Anotogo kita yanayeng warara kalasi wizambekki pangka yemane purikke ngezege luwezara yolu.

³ Puwili Mose Anotoyegi yawe mizibekki ingirik keya liyeng memeng kongmekki ingirik pelik meiyageya,

Yemizibek Anoto kozang yemanerago kolabek, watabi nugu miziyeng lewege keya yemane. Ni King Ngai mabuwiligibek, kazing nuguyeng pangka panu keya wameik panu.

⁴ O Yemizibek, ni wamenak kaileyenda onobek legi yombanu mabuwili niyegi kazi mizi keya yeik nugura yongolok meiyagiwili.

Keya watabi nugu pangka mizi piyeng mabuwiligu keriya kopong ngabelak mabiyengkewili kanda nigi wirege niyegi inge laliyi keya ya kumuli mizagi.

⁵ Pilik miza logo ne pakeliraige pura paka ngalege Anotogi i walek yemanemakki I

Walekyauga Walek Panu Anotogo yolu pumakki kandik yemane tiyirikki pakela.

⁶ Pulaga angela melenazik keya nazikka neyau yombanuwiliyegi kuneng yemane yanagi mele-nazik keya nazikka neyauyeng warawili i walek yemanemakka welagela lewa. Puwili kagorik wilangka wazono panu keya kowiyeng nayendau onoyeng wakiya keya ngelelengyengke pikang koliyengka keremizayeng tariya.

⁷ Pulaga watabi wik yolu mangobektau ono piyengka namokko angela melenazik keya nazikka neyau puwili peleng kululangka melenazik keya nazikka neyau koliyengka keremiza logo Anoto wik wizagomibokki sisikta mereng mizayeng yana,

⁸ logo i walek yemanemak Anotogi ngaiwaktik keya kozandagi yolakpokko wilak keya naktau i walek yemanemakka kiliya kunagi ono, wiziya kuneng yemane melenazik keya nazikka neyau piyeng weik puwekkagine.

16

¹ Pulaga kili ngago ngalizi kai narago i walek yemanemakki yungka angela melenazik keya nazikka neyau puwiliyegi ngago yeirikki nogo kerewiya, Anotogi sisik peleng kululangka me- lenazik keya nazikka neyauyengke mereng miza piyeng ngabelakpekke kubuli kuni, yeirikki.

² Logo angela werebek kanda ngabelakpekke peleng puguwek kubula logo wizing yemane korowali ngangang keli panurikyeng yongkam-banu liyeng wizingmekki maktik ula keya liyeng

wizingmek keya kung pugurikke inge laliyi keya ngago yei mizi puwiliyegi lewa.

³ Keya angela werebokki kelengke kalikebek peleng puguwek wizambekke kubula logo ibeng nakki iwibek kelik keremiza logo wizambekke watabi wiku piyeng mabiyeng ibeng.

⁴ Keya angelabokki kelengkebek peleng puguwek kai yemaneyeng keya kai kulekyengke kubula logo piyeng iwi keremiza.

⁵ Pulaga angela kaiyengki ngaibokko pelik kairikki ne kerewiya, Ni kaileyendau onobek keya ni mabek yolubek keya ni koka wizagomabek nugu pilikta wezameli purik pangkaraga yamizinda

⁶ purik puwiligu yongkambanu nuguwili keya yombanu niyaga ngagora weiya logo kozak kisawili yela logo nugu puwili iwibek niweki yana. Puwiligu weiyagelikta puwili wei yagenda, kairikki.

⁷ Pulaga paka alataraga kili narago pelik kairikki ne kerewiya, Yemizibek Anoto kozang yemanerago kolabek, nugu yombanu ngagozak keleyira wameik panu keya pangka panu, kairikki.

⁸ Pulaga angela naktau peleng puguwek yokpekke kubuli logo yongkambanuwili yezingei pugurago ngoribene Anotogo kozang pilik mizagira mana.

⁹ Logo yongkambanuwili yezingei yemanemokko ngora logo Anoto kuneng yemane piyengki ngaibokki yeiktagi puwili ngago kaile mei. Kapura puwili kuneng miza logo

kaile puwiligiengka kowita logo yeik pugura yongolok meiyagirikki kiyebuk.

¹⁰ Pulaga angela naktau peleng puguwek liyeng wizingmekki tundikke ngalege kubula. Logo liyeng wizingmokko ngai pulumeng mabulumeng kusa logo yombanuwili ngangang kopong longok puwiligieng limiti,

¹¹ logo ngangang puwiligira keya wizing puwiligiengki wiyeke puwili Anoto paka ngalegebekki yeiktagi ngago kaile mei. Kapura puwili kuneng miza logo kazing kaile puwiligiengka puwili kowitagirikki kiyebuk.

¹² Pulaga angela naktau peleng puguwek kai yemane Yupereti meilingke kubula. Logo kailing ngaingai liya logo King Ngai paka yokmek lewi lagawiligi kazing leweng keremiziweki.

¹³ Pulaga kerewa neyauganakwili yolangwili kelikwili kemale wago yemane panumekki kilira keya liyeng wizingmekki kilira keya yombanu ikuyogoriktaga ngago Anotoyagara kaibokki kiliraga lewagela.

¹⁴ Puwili kerewa Anotogo keke miziyeng miziwili. Logo kerewa neyauganak puwili King Ngai ngabelak mabiyengkiwiliyegi kang logo Anoto kozang yemanerago kolabekki wok yemane panubekke ngai yemane kelagi puragi menalege iza oroweiveki.

¹⁵ Yisugu pelik kai, Kerewiyi, nakkorau talikwekke ngoweibek ngowejiveki lewagi miza purik iwaka ono pilik, wok nakkorau pilik mizagi ono mizabokko ne yogi. Yombanu neyegi ngai yuke yolubok wok mabiyeng kangkere miza yolu logo

ne nguk namizi lewa puwekke kendek mizagi ono wilik kagowing mizagibek, kai.

16 Pulaga kung puwiligu King Ngaiwili iza orowei ngago yeik Ibururaga Amagerong meiraga menalege wazaya.

17 Pulaga angela kalik panubek peleng puguwek yeik ngalengale kubula. Logo kili ngalizi kai narago ngai yemanebekki tung yeke i walek yemanemakki yungke puraga pelik kai, Weik yeik, kai.

18 Pulaga lang keya wililik ngai mizi keya ngai ngagoyeng lewa keya lendik liyi keya kuburuk yemane nak uli. Kuburuk pilik naktau koka yombanu keremiza ngiziga uli nangai wizageya kayimeige ngolukku. Logo kuburuk mabiyengka pek kaile panu.

19 Logo yereng yemane Pabilonda libuga sanga miza logo wale neyauganarik keremiza keya yereng yemane ngabelak mabiyengkeyeng neneng ngelagelega wiya. Logo Anoto yereng yemane Pabilong purago kaile mizayengki kumula logo waing sisik puguragi pok ni kanda songko panuriktau nibene mana.

20 Keya ilibuyeng keya lewak mabiyeng tamek neing miza.

21 Keya kobo wilek aisiyeng kelik togo kunendik kopi pekik yemane nagikki pangkayeng paka ngilumbekka pongo yombanuwiligi ngalege wali. Keya kobo wilekyengko puwili kuneng yemane yani kopong puwili Anotogi yeiktagi kaile mei, purik korowali panu legi.

17

¹ Pulaga angela melenazik keya nazikka neyau peleng kululangka melenazik keya nazikka neyau wara puwiliyaga nakko kanda neyegi pelik kai, Yongokpanu kazingkemele kai kolokn-gagonoge mogosa yolu pumolo ngangang pugura weik weiweki mizirikki waligeleniweki mena koli.

² Ngabelakpekke King Ngaiwili yongok kazingke pumolo kiling kazing yongkambu mizimekke miza keya ngabelakpekkewili kaile pumologiyengka kilisagelega na logo kai nawiligu mizilik lelewe mizi, kai.

³ Pulaga Anotogi Kung Walekpokko neyegi kola logo angelabokko ne niza orowei ngabelak kurung yeik ngaingai liya nakka kuna. Logo pulogo yongok namele liyeng wizing wago namekke ngalege mogosamele wizilege nogo pakela. Logo liyeng wizingmek yeik Anoto kiling pi pangka pangka miza piyengko kola wiya keya kebi melenazik keya nazikka neyau keya kari meleyau lewa.

⁴ Logo yongokpanumele kagorik pepol keya wago mizayeng wakiya keya kolau keya pulangai koli keya king palumu panuyengka keremizayengka wakiya. Keya mele puguzikke kak koliyengka keremiza nak wara logo kakpok korowali pugu miziyeng keya kazing yongkambu miziyengko kola.

⁵ Keya luwagoza puguraga yeik solorik liwik panura lende miza logo pera, Pabilong Yemanera logo pura pi yongok kazingkewili keya kazing korowaliyengkimekke kuna puwiligi panumele

logo pura lende miza wazamiya.

⁶ Pulaga ne pakeliraige pura yongokpanumele Kilisigi yongkambanu piyegi ngizi panu kumuliwili kisi puwiligi iwiyengka na logo wilak wizigeya kai nawiligu miza melilik mizageya wizilege. Ne piyegi pakelawekke ne lelengkira.

⁷ Pulaga angelabokko neyegi pelik kai, Ni lelengkirira nangki? Nogo yongokpanumele keya liyeng wizing kebi melenazik keya nazikka neyau keya kari meleyau lewa logo yongokpanumele wageliwei mizi pumok miza logo solo piyaugi liwiktik kozak neiyagi.

⁸ Keya liyeng wizing nugu pakelamok ulogo kang naraga wik wiziyamek kapura perik weik mawinda wik yolu ono. Pi weik yungu yenge yungke kambelirikka welagela logo pigi kemenak ibengkiragi kunagi. Keya Anotogo yongkambanu ngabelakpek keremizagine were yeikyeng kapiya wik koyimagiwiliye yeikyeng lende mizarikke lende miza ono puwili mabuwili liyeng wizingmek ibendaga ngereke yangalekta yorikki lelengkiri nangai.

⁹ Keya weik mena kozang kumuli. Liyeng wizingmekki kebi melenazik keya nazikka neyau piyeng yereng yemane lewak melenazik keya nazikka neyauyengke ngizara logo yongokpanumele yoluragi walimizi yagenda.

¹⁰ Keya kebi melenazik keya nazikka neyau piyendau mabilik King Ngai melenazik keya nazikka neyauwiliyegi walimizi yagenda. Logo King Ngai melenazik ulogo kawiye keya nak ngoluk ngai yolu keya nak ngoluk lewa ono. Logo pi lewawekkerik pi wok ngai wiziyagi ono.

¹¹ Keya liyeng wizing ulogo wizija kapura weik mabektau yolu ono pumok King Ngai melenazik keya nazikka neyauganakpek. Pi yaka King Ngai melenazik keya nazikka neyau puwiliyagabek logo pigi kemenak ibengkiraga yagonenda.

¹² Keya kari meleyau inugu pakela piyeng King Ngai meleyau ngoluk ngai onowili kapura puwili King Ngai keremiza wazayagiwili logo awa nakki pangka liyeng wizingmek kiling ngai koyagiwili.

¹³ Keya meleyau puwili kangka wamenakwili logo puwili kozang puwiligira keya ngaigirikki pangka purarau liyeng wizingmeyegi mani.

¹⁴ Puwili liyeng memeng kongmek kiling ngai kelagi kapura liyeng memeng kongmek keya piyegi kiriweiweki ngago yeiya puwili keya pugu iza puwili keya piyegi wok mabiyeng ngizi kiriwei puwiligu yaka puwili yelagi purik pi yemiziwiligi Yemizi Panubek keya King Ngai mabuwiligi King Ngai Yemanebek kopong, kai.

¹⁵ Keya angelabokko neyegi peliktaraу kozak kai, Kai kolokngagone yongokpanu kazingkemologo mogosara yolu piyeng logo nugu keriya piyeng ngabelak mabiyeng keya yongkambanuwili keya ngago yeik mabiyengkiwili.

¹⁶ Keya kari meleyau nugu pakela piyeng keya liyeng wizingmek miza logo puwili yongokpanu kazingkemeleyegi kumbak mizagi. Puwiligu watabi puguyeng mabiyeng mongonagi logo pi komozilik wazamiyagi. Keya korik puguwekke muzukyeng puwiligu nagi keya pi yezizikku waliyagi.

¹⁷ Purik Anotogo wilek kang puwiligiyengke keli pugura miziweki kelagira wiya. Puwili

kangka wamenak koya Anotogi ngagora ngizi mizi puwekkeline puwiligi ngaigirikki pangka pura liyeng wizingmekyegi managi.

¹⁸ Keya yongokpanu nugu pakelamolo yereng yemanera King Ngai ngabelakpekkwiwiliyegi ngaimele, kai.

18

¹ Pilik miza logo ne pakeliraige pura angela naktau paka ngalega yeragelege. Pi kozang yemanera kiling keya ngabelakpek ngaiwak pugurikku ngaiwak wiya.

² Logo pi ngalizi panu pelik kai,
Pi weik kawiye. Pabilong yemanera weik
kawiye. Pi weik kerewa mabuwiligi
yerenda. Winak korowali kaile kailewili
pigi yungke yolu,

³ purik pugu yongkambanu mamok kazing kokowa lewengke iza orowei kuna logo puwili pugu kazing kaile yongkambu mizi puluwengka nibene keleya. Keya King Ngai ngabelakpekkewili pugu kaile yongkambu miziyengki lewengke piyegi kiriwei mizibene ulumiya keya yombanu king keya watabi kolokngagonoyeng kilingwili kaile pugu miziyengka king weiyengko watabi kolokngagono, kai.

⁴ Pulaga ngereke kili narago paka ngalega pelik kairikki ne kerewiya,

Ini yongkambanu negi puwili yongok kaile pumologo mizi piyengka miza logo kuneng pugu wagelagi puraga wagela nelegi piyaga kazi koli.

⁵ Purik kaile pumologiyeng weik kiraga meli kayimeige paka ngalege lewagela keya Anotogo kaile pumologiyeng keremareke miza ono.

⁶ Pugu yana mabilik mani keya pugu miza piyengki kanga mani piyengka yeke ngalege nayendau mani. Pugu iniyegi kaile kaile keleya piyengki ngane mabilik ngangang yemanane panu mani.

⁷ Keya ngezemelegi yeikta yongolok mei keya watabi kolokngagono ngezemeleyegi manageya wiziya pilik ngangang yemanera mani keya yalek yemanane mizibene kelemi. Pugu yenge ya puguraga ngezemeleyegi langai pelik lewege kumuli, Ne yongok yeikta kilingmele. Ne King Ngaibekki tundikke mogosamele. Ne yongok komatemele ono keya ne ibengwiliyegirau ingkeiyagi ono, mizi.

⁸ Tegi nguk namizi kemenak kuneng ibenda keya ibengwiliyegi ingkeya ngabik mizi keya yagasi yemanerarau pilik piyeng piyegi wiriyagi. Pi yezizikku waliyagi purik Yemizibek Anoto pi ngagozak kelembok kozang yemanera kilimbokko, kairikki.

⁹ Keya King Ngai ngabelakpekkewili pi kiling kemenak kaile pugu mizayeng miza keya piyaga king keya watabi kolokngagono weiya puwili pi ngori wizigeya yolakpek lewarikki keriyawekke puwili ingkeya ngabik kisagi.

¹⁰ Keya puwili panga koweiga luwezara koyagi purik puwili ngangang pugu wageli puragi kulili kopong logo pelik kisagi, Yalek keli, korowali panu. O yereng kozang yemanane Pabilondagi, Yalek keli. Ni nguk namizi weik ngangang nana

perikki, kisagi.

¹¹ Keya yombanu yemane yawe kingyeng ulumiyeng kiling puwilirau piyegi ingkeya ngabik kisagi purik nawilirau watabi puwiligiyeng wei ono legi.

¹² Keya nawiligurau koli keya siliba keya king palumu panu king kolokngagono weiyagi langaiyeng keya king palumu panu Pel mei panga wizambekka king kolokngagono weiyagi langaiyeng weiya yowiyi ono. Keya kagorik wazono wilangka keya pepol keya luling keya wago miza piyeng keya yengelei nalangai nalangai miza piyeng keya watabi yengelei keya king keya pulangai nalangai nalangaiyengka keremiza logo king yemane piyendau wei ono.

¹³ Keya nakkorau puwiligi kobulu keya pulangaiyeng keya paura kolak kelibene waliyiyeng keya kirisi kukngizi keliyeng keya waing keya weli keya iwing palewa keya wityeng keya liyeng kau keya liyeng memengwili keya osiwili keya wili karek osiwiligu ulumowei miziyyeng keya yombanu ngai nawiliyegi weik yawe miziweki kingyengki ngane weiya puwilirau weiya yowiyi ono.

¹⁴ Keya yombu yawe kingyeng ulumiyeng killingwiligu pelik kisi, Watabi wazono pigiweki pugu yagolok keli piyeng weik yeik keya king keya watabi kolokngagono pigi piyendau weik yeik logo pugurau mawinda weiyagi ono, kisi.

¹⁵⁻¹⁶ Keya yombanu yereng puraga yemane yawe kingyeng ulumiyeng keremiza puwili pugu ngangang wageli puragi pakela logo panga koweiga ngai yuke koyi nangai. Puwili ingkeya

ngabik mizageya koyimowei pelik kisagi, Yalek keli. Yereng yemane peragi yalek keli. Pi koka kagorik wazono wilangka keya pepolyeng keya wagoyeng wakiyimele keya kolau koliyeng keya king palumu panuyeng keya king Pel mei panga wizambekka king yemanegi piyengka keremiza-yeng wakiya volumele.

¹⁷⁻¹⁸ Kapura mabek ngolukku nguk namizi watabi pigi nalangai nalangai piyeng mabiyeng weik ulu waliya logo yeik, kisagi. Keya sik yemane panuyengki kaptenwili keya pasindiyawili keya sik yemaneyengki yawe miziwili keya watabisi uliwilirau panga koweiga luwezara ngai yuke yolu, logo yolak piyaga lewabekke pakela logo puwili pelik kelele kisi, Yereng yemane peragi pangka nararau wiziya ono, kisi.

¹⁹ Logo puwili kebiyengke kozo mela logo ingkeya ngabik kisageya koyimowei pelik kisi, Yalek keli. Yereng yemane peragi yalek keli. Yombanu sik yemaneyeng orowei mizi puwili yeik yemaneyeng keya king kolokngagongo wei-yara yereng puraga. Kapura nguk namizi watabi pigi nalangai nalangai piyeng mabiyeng weik ulu waliya logo yeik.

²⁰ Paka ngalege yolu puwili yereng yemane yaka pura ulu waliyarikki wiyeke wilik kagowing mizi. Ini Kilisigi yongkambanuwili keya aposolowili keya yombanu Anotoyaga ngago weiya logo kozak kisiwili wilik kagowing mizi. Purik pugu iniyegi mizayengki wiyeke weik Antotogo ngagozak kelemiya legi, kisi.

²¹ Pulaga angela kozang nakko king yemane nara weiya logo wizambekke ngayang wezame-

lageya wizimowei pelik kai, Yereng yemane Pabilondaga ngai wiriyawiligu yerenda ulu waliyagirik pilik logo yerendarau mawinda pakelagi ono.

²² Keya kitayeng kiling kolanduyeng keya kabayeng uliwili kiling sanguyengki ngai ngagorarau yereng puragi yungke kaiyageya wizilege kerewiyagi ono. Yawe nalangai nalangai miza piyeng kebangkela puwilirau pulogo mawinda yawe mizagi ono keya king yemane iwing palewa keremiziweki wit wilekyeng neneng ngeli piyendau pulogo mawinda keremizagi ono.

²³ Keya yerendagi yungke lang naktau ngorageya wizilege pakelagi ono. Yongkambanu nawilirau pulogo weiyagi ono. Yereng puraga yawe kingyeng ulumiyeng kiling puwili ngabelakpekke yeikyeng kilingwili keya pugu yongkambanu ngabelakpekkewili watabi wazono nobiyeng nalangai nalangai pigi piyengko mawinda ulumiya logo kazing kokowa lewengke izo orowi kunagi ono, kai.

²⁴ Anotogo Pabilong yerenda ngangang mana purik pugu yombanu Anotoyaga ngagora weiya logo kozak kisawiligi iwiyeng keya Kilisigi yongkambanuwiligi iwiyeng keya ngabelakpekke yela puwili mabuwiligi iwiyendau yerendagi yungke pakelarikkwi wiyeke. Ei, Anotogo pi ngangang mana.

19

¹ Pulaga waleleige ne kerewiyiraige pura yombanu kolokngagonogi kiliyengko kisilik paka ngalega pelik kisageyarikki ne kerewiya,

Anotogi yeikta yongolok mei. Yaliya wazayi pura keya ngaiwaktik keya yeik yemanera keya kozanda Anoto tonugubekkira.

² Anotogo yongkambanuwiligi ngagozakta kerewiya logo ngangang yanirik wameikta kiling keya pangkara kiling. Pugu yongok yemane kazingkemeleyegi weik melebek yowa purik kaile puguyengko ngabelakpekaile kaile miza mela legi. Pugu Anotogi yawe miziwili yelarikki wiyeke Anotogo pi ngangang mana, kisageyarikki.

³ Pulaga puwili mawinda pelik kek kisi,

Anotogi yeikta yongolok mei. Yezi yerenda ngora waliyizikki yolakpek paka ngilumbekke kang kaiyageya wizagomi, kisi.

⁴ Logo ngai yombu nak keya mangobektau ono puwili keya watabi wiku yolu mangobektau ono piyendau ingeyeng laliya logo Anoto paka ngai yemanebekki tundikke mogosabekyegi inge laliyi keya ya kumuli mizi wizigeya pelik kisi, Wameik panu. Anotogi yeikta yongolok mei, kisi.

⁵ Pulaga paka ngai yemanebekki tundikka kili nara pelik kai, Ini piyegi yawe mizi yongkambanu yeikyeng kiling keya yeikyeng kiling ono yeik pugura yemanera mizi puwili mabuwili yeik pugura yongolok mei, kai.

⁶ Pulaga kili nara kelik nara logo ngai ngagomek yombanu leng nakko meiyageyalik kai keya kai yemane nalingku kailik kai keya leng yemane liyirikku kailik kai nara pelik kairikki ne kerewiya,

Anotogi yeikta yongolok mei. Purik Yemizibek
 Anoto tonugubek kozang yemanerago ko-
 labokko ngai legi, Anotogi yeikta yongolok
 mei.

⁷ Teni wilik kagowing miziweki, keya teni yeik
 pugura yongolok meiweki purik liyeng memeng
 kong yongok weiyagimekki wok yongok weiyag-
 ibek weik pelege logo pi weiyagimele weik
 kangkere miza legi.

⁸ Logo pi kagorik wilangka wazono panu simbele
 langiyi keya kowiyeng nayendau onoyeng wakiy-
 ibene mana, kairikki.

Kagorik wilangka wazono panuyeng Kilisigi
 yongkambanuwiligi kazing pangkayengki wal-
 imizi yagenda.

⁹ Pulaga angelabokko neyegi pelik kai, Pera
 lende mize, Yongkambanu liyeng memeng kong-
 mek yongok weiwelke ngeragi yemane miza
 niraga kangweki yeiya puwili wilik kagowing
 mizi puwili, kai. Logo angelabokko mawinda
 pelik kai, Peyeng Anotogi ngago wameikyeng,
 kai.

¹⁰ Pulaga ne angelabekyegi ya kumuliweki pigi
 wirege ingeyau laliya kapura pugu neyegi pelik
 kai, Pilik mizi wak. Ni keya ni kiling ngizi kumuli
 Yisugu ngago wameik kozak kaiya pura kozang
 kebangkela yolu puwili keya nerau teni mamok
 Anotoyegi yawe miziwili. Ni Anotoyegi inge laliyi
 keya ya kumule. Purik ngago Anotogi Kung
 Walekpekyaga weiya logo kozak kisa pura ngago
 wameik Yisugu kozak kaiya puragi kimeike wal-
 imiziwekira, kai.

¹¹ Pulaga paka ngalege lemengki kandik tiya logo liyeng osi wilangka namek luwe wizilegerikki ne keriya. Logo osi pumokko ngalege sabekki yeikta Yombanu pangkaraga mizi wilibekpek keya Yombanu wameiktaga mizi wilibekpek. Pi ngagozakyeng pangkaraga kebangkela logo pangkara kiling ngai mizibek.

¹² Keya wire puguyau yezi wiliktik kelik keya kebi puguraga King Ngaiwiligi kilulung pulangaiyeng kolokngagono wakiya. Yeik nara pigi ngalege ula kapura nawilirau ono yeik ngezebek keke yeik puragi solorik iwaka.

¹³ Keya melewangka yokolong pugu wakiya purik iwibokko kek miza. Yeik pugura meirik Anotogi Ngagora.

¹⁴ Logo ami paka ngalegewili liyeng osi wilangkawiligi ngalege mogosi keya kagorik wilangka wazono panuyeng keya kowiyeng nayendau onoyeng tiyawili piyegi kiriwei.

¹⁵ Keya kiligawere puguraga bainak yokolong ngai nawek logo ngabelak mabiyengke lewege mizagiwek punda. Keya pi ngayeng nalei warara wizimowei kozanda kiling yongkambanu ngabelakpekkewiliyegi ngai keya nakko waing wilekyeng neneng ngela meli pilik pugu puwili Anoto kozang yemanerago kolabekki sisik yemannerago neneng ngelagi.

¹⁶ Keya melewangka yokolong pugurik keya yobu pugumekke yeik lende mizara pelik, King Ngaiwiligi King Ngai Yemanebek keya yemiziwiligi Yemizi Panubek.

¹⁷ Pulaga angela nak paka yokpekke luwe yolurikki ne keriya. Logo pi winak Yezigok

porora wei mizageyawiliyegi ngalizi pelik kek yei, Anotogo ngeragi yemane miza niraga mogosa logo ngeragi niweki mena koli.

¹⁸ King Ngaiwiligi korikyeng keya amiwili kiling ngai yemane puwiliwiligi korikyeng keya liyeng osiwili kiling puwiliwiligi ngalege sawiligi korikyeng, keya yombanu ngai nawiligu weiya logo yawe puwiligieng weiyagi langai ono puwiliwiligi korikyeng, keya yombanu yeikyeng kiling onowili keya yeikyeng kiling puwiliwiligi korikyeng niweki mena koli, yei.

¹⁹ Pulaga liyeng wizingmek keya King Ngai ngabelakpekkewili kiling ami puwiliwilirau yaka osi wilangkamekke ngalege sabok kiling ami puguwilirau ngai miziweki wawere ulirikki ne pakela.

²⁰ Kapura pugu liyeng wizingmek wigira wazamiya keya yombanu ikuyogoriktaga ngago Anotoyagara kaibok logo liyeng wizingmekki yeiktaga Anotogo keke miziyeng mizaboktau. Logo pugu Anotogo keke mizi piyeng mizarikku yongkambanu liyeng wizingmekki maktik ula keya kung pugurikke inge laliyi keya ngago yei miza puwili ikuyogorik keleya logo Anotogo piyau mabiyau yezi yemane kusagi ono king salapayeng kiling ngorageya kai luwang wezabek ngorageyazikke wara wezayela.

²¹ Keya ami piyaugiwili yombanu osi wilangkamekke ngalege sabokki kiligawereraga bainak ngai yokolong punda puwekko yela. Logo winakwiliwiligi korik puwiligieng momaneng keya na.

20

¹ Pulaga angela nak paka ngalega ngabelakka lewarikki ne keriya. Logo melege ki yungu yenge yungke kambelirikkibek keya seng kuneng nararau wara.

² Logo pugu kemale were solo panu Ewayegi ikuyogorik meiya logo yeikta Sadang meibok kirisimasi tausen wamenakki pangka wigira wazamiya.

³ Logo angelabokko pi yungu yenge yungke kambelirikke wara wezamela logo lokpek waliya logo ngayang tek ula wazamiya logo ngereke ngabelak mabiyyengkewili ikuyogorik keleya nelegi yeik wizagoma kirisimasi tausen wamenak piyeng miza logowekke ne. Logo kirisimasi tausen piyeng miza logo waleleige purik tek nangezi yeik kuni pani kelemiyagi.

⁴ Pulaga nogo ngaiwiligi tung nayeng keriya logo piyengki ngalege mogosawili nogo keriya. Logo Anotogo puwiliyegi yongkambanuwiligi ngagozakyeng kerewiyiweki kozanda yana. Keya yongkambanu Yisugu ngago wameik kozak kaiya pura kozak kisi keya Anotogi ngagora kozak kisarikki wiyeke yela puwiligi wilek kangieng koylege nogo keriya. Puwilirau liyeng wizingmek ma kung pugurikkerau inge laliyi keya ngago yei miza onowili. Keya liyeng wizingmekki maktiktau luwagoza puwiligiyeng ma mele puwiligiyengke ula ono. Logo puwili ngereke wik yangalekta King Ngai wezawili Yisu kiling kirisimasi tausen wamenakki pangka ngai koya.

⁵ Pura ibengwiligi solo ibendaga ngereke wik

yangalek mei pura. Keya ibeng nawili mabilik ibeng koya weik kirisimasi tausen piyeng miza logo ngereke wik yangalekta yolu.

⁶ Yongkambanu ibengwili yangalekta wazayi puraga were yangalektagi puwili wilik kagowing mizi puwili keya walekwili, purik kalike ibengki puragorau puwiliyegi watabi nayeng mizagi ono. Puwili yongkambanuwiligi wiyeke Anoto keya Kilisiyegi kang mizagiwili. Keya puwili pi kiling kirisimasi tausen nakki ngai koyagi.

⁷ Keya kirisimasi tausen piyeng miza logo waleleige purik Sadang wigira puguraga wila wazamiyagi,

⁸ logo ngabelak mabiyengkewili ikuyogorik keleyiweki pi kunagi. Keya Sadangko yongkambanu ikuyogorik keleya Gok keya Megok mei puwili mabuwili Anotogi yongkambanuwili kiling ngai keliweki menalege wazayagi. Sadangkiwili sangkelarik kaingga wizambekke kerelege piyengki pangka.

⁹ Puwili ngabelakpekki pangka pangka sa keya Kilisigi yongkambanuwiligi yereng pugu keli pura yawereng kelemiya. Kapura paka ngalega yezizik puta kanda puwili ula waliya.

¹⁰ Pulaga kailebek Sadang, puwili ikuyogorik keleyabek Anotogo yomizora panga yezi yemane kusagi ono king salapayeng kiling ngorageya kai luwang wezabek ngorageyazikke wara wezamela. Pulumeng Anotogo mabilik liyeng wizingmek keya yombanu ikuyogoriktaga ngago Anotoyagara kaiboktau wezayela lemeng. Logo

puwili kusaga yoklongko piyeng mabiyeng nganggang mizageya koyimagi.

¹¹ Pulaga ne keriyiraige pura ngai nakki tung yemane wilangka narik keya puraga mogosaboktau nogo keriya. Logo pigi wirege paka ngalege lemeng keya ngabelakpekké lemendau tamek neing miza logo mawinda keriyagi langai ono.

¹²⁻¹³ Logo yongkambanu ibengwili yeikyeng kilingwili keya yeikyeng kiling ono kazing puwiligi kumbekki lewengke Anotoyegi langai ibeng puwili mabuwili yangalek meiya logo tung purikke wirege luwezarikki nogo keriya. Logo kapiya puwiligu miza piyengki lende mizayeng welela. Keya kapiya nariktau welela logo kapiya purik yongkambanu puwiligi kazing kumbekki leweng Anotoyegi langai wík koya logo puwiligi yeikyeng kapiya purikke lende mizarikki wiyeke kapiya purik Kapiya Wik Koyimagiwiligirik meirik. Puriktau welela.

Pulaga yongkambanu kaile ibeng logo wizangyengke waliya ma ngabelakpekké waliya puwiligi kungwili pongo yereng kaile ibeng puwiligi kungwili yoluragi kuna puwili mabuwili yangalek meiya logo nak nak puwiligu miza piyengki pangka ngagozak keleya. Ei, yongkambanu kazing puwiligi kumbekki leweng Anotoyegi langai ibeng puwili puwiligu miza piyengke lende mizayengki kiriwei ngagozak keleya.

¹⁴ Pulaga Anotogo kazing ibendagimek keya yereng kaile ibeng puwiligi kungwili yoluraru yezi yemane kusagi ono ngorageya kai luwang

wezabek ngorageyazikke wara wezayela. Logo yezi puzik kalike ibengki pura.

¹⁵ Tamizeige nakki yeikta kapiya wик koyimagi-wiligi yeikyeng lende miza purikke lende miza wizilege yolok ngela ono purik mabura pok yezi yemane kusagi ono ngorageya kai luwang wezabek ngorageyazikke wara wezamelagi.

21

¹ Pulaga paka ngalege lemeng wик si keya ngabelakpek wик sirikki nogo pakela. Keya paka ngalege lemengki were lemeng kiling ngabelak werebek tamek neing miza keya wizambektau kakwela.

² Keya yereng walek Yirusalem wикta paka ngalege Anotoyaga punda lewa. Logo yerenda yongokpanu yombu weiweki yombubek wilek uli kangmologo watabi wazono wakiya piyeng kelik kangkere miza wizigeya lewegera kelemiya.

³ Logo kili ngalizi narago paka ngai yemanebekki tundikka pelik kaiyageyarikki ne kerewiya, Anotogi yerenda weik yombanuwili kiling. Pi puwili kiling yolugi keya puwili yongkambu puguwili mizara koyagi. Anoto ngezebek puwili kiling wiziyagi keya pi puwiligi Anoto wiziyagi.

⁴ Pugu wire puwiligiengke ingkilak piyeng mabiyyeng tumula yowiyagi. Mawinda nawili ibengki ono ma yalek nara wiziyagi ono ma ingkeya ngabik mizagi ono ma ngangang nararau wiziyagi ono, purik watabi were wiziyaya piyeng kakwela, kaiyageyarikki.

⁵ Pulaga paka ngai yemanebekki tundikke mogosabokko pelik kai, Weik nogo watabi mabiyeng wik keremiza wazami, kai. Pugu neyegi peliktarau kai, Pera lende mize purik ngago peyeng wameik legi logo nogo mizagi puragi yongkambanuwili ngizi kumuliweki, kai.

⁶ Logo pugu pelik kai, Yawera weik. Ne werebek keya ne mabok kalik panugebek, ne makngeze solo walerik keya ne makngeze kangkalirik. Ngabandik kelakkelak liyabokyegi nogo kai kulek wik wizagomagi purikka yeik nibene managi.

⁷ Keya yombanu nogowilirikki wiyeke kuneng yani keya ngangang keleyiyeng ulageyabok neyaga nogo yanagi kaiya piyeng mabiyeng weiyagi. Ne pigi Anoto wiziyagi keya pi negi marekpek mizara wiziyagi.

⁸ Kapura neyegi kiriweigirikki kazi miza logo kang puwili, keya neyegi ngizi kumuli ono puwili, keya yongkambanu kaile kaileyengki kiriwei mizi puwili, keya yombanu yeli puwili, keya kazing kaile yongkambu mizimekke miza meli puwili, keya watagak ngeli puwili, keya anoto ikuyogorikwiliyegi ngago yei puwili, keya ngaigu kisi puwilirau, puwili kunagirik yezi yemane kusagi ono king salapayeng kiling ngorageya kai luwang wezabek ngorageya puzikke kunagi. Logo pura kalike ibengki pura.

⁹ Logo angela melenazik keya nazikka neyauwili peleng kululangka melenazik keya nazikka neyau kuneng kalike melenazik keya nazikka neyauyeng wilak piyeng warawiliyaga

nakko neyegi kanda pelik kai, Nogo liyeng memeng kongmekki yongokpumeleyegi waligeleniweki mena koli, kai.

¹⁰ Logo Anotogi Kung Walekpokko neyegi kola logo angelabokko, ne niza orowei lewak yemane panu nakki lewebekke kuna. Pugu neyegi yereng walek Yirusalem wikta paka ngalege Anotoyaga punda lewarikki waligeleniya.

¹¹ Logo Anotogi ngaiwaktik yerendaga ngaiwak wiya. Logo ngaiwak puragira king saspa simbele langiyibek kelik.

¹² Logo yerendagi kowelemek ngalege panu keya kang yemaneyeng meleyau keya pongo ingenazikka neyau logo angela mabilik meleyau keya pongo ingenazikka neyauwiligu kang piyengke ngai. Isileiliwiligi ngai meleyau keya pongo inge nazikka neyau piyengki yeikyeng nakko kangyengke lende miza wazamiya.

¹³ Logo kang neyauganarik yokmek tabundalege wale puleige keya kang neyauganarik yokmek kiliyalege wale puleige keya kang neyauganarik wale pongoleige keya neyauganarik wale pakaleige miza.

¹⁴ Anotogo yerendagi kowelemek king panu meleyau keya pongo ingenazikka neyauyengke ngalege ngiza logo liyeng memeng kongmekki aposolo meleyau keya pongo ingenazikka neyauwiligi yeikyeng kingyengki ngalege lende miza.

¹⁵ Logo angela neyegi ngago kaiyabok wireng koliyengka keremiza nak logo yerenda keya kangyeng keya kowelemekki yokolondik sangkelagi nak wara.

¹⁶ Logo yerendagi waleyeng mabiyeng sangkelarik pangka pangka. Logo angelabek wireng pugubokko yerendagi yokolondik sangkela logo yokolondik 15 tausen mail keya kawegawerik 15 tausen mail keya ngalege yongorikki yokolondik 15 tausen mail.

¹⁷ Keya angelabek mabilik kowelemekki yemanerik sangkelarik 216 fit.

¹⁸ Keya kowelemek king saspabekka keremiza keya yerenda ngezera kele koli kalasibek kelik wela melabekka keremiza.

¹⁹ Keya king panu yenge yerendagi yengezege wiya piyeng king palumu panu nalangai nalan-gai king yemanegi piyengka keremiza. Logo king panu werebek king palumu panu saspabekka, keya kalikebek king pulu sapayabekka, keya pokki kiriweibek king wilangka agetpekka, keya pokki kiriweibek king kabeng emeralibekka,

²⁰ keya pokki kiriweibek king wagoga wilangka saronikisibekka, keya pokki kiriweibek king wago koniliyombekka, keya pokki kiriweibek king simengkaime kirisolaikpekkka, keya pokki kiriweibek king perili wizambek kelikpekkka, keya pokki kiriweibek king simengkaime topasibekka, keya pokki kiriweibek king kabengka simengkaimege kirisopasibekka, keya pokki kiriweibek king wagoga puluge ayasimbekka, keya pokki kiriweibek king pepol amatisibekka.

²¹ Keya kang meleyau keya neyau piyeng king Pel mei panga wizambekke king yemanegi piyengka keremiza logo kang narik pel nakka keremizi kai kuna. Keya yerendagi kazing

libugemek koli kalasibek kelik wela melabekka keremiza.

²² Nogorau i walek yemane namak yerendage keriya ono purik Yemizibek Anoto kozang yemanerago kolabek keya liyeng memeng kongmektau ngezeyau i walek yerendagimak kopong.

²³ Keya yerendarau yokmek ma ngombekko ngaiwak wiyiweki mizagi ono purik Anotogi ngaiwaktikku yerenda mabura ngaiwak wiya keya liyeng memeng kongmek yerendagi lambek kopong.

²⁴ Keya ngabelakpekkewili ngaiwak purikki ngaige wei mizagi keya ngabelakpekke King Ngaiwili yeik yemane puwiligiyeng keya king puwiligiyeng keya watabi kolokngagono puwiligiyeng yerendagi yungke orowei wiriya logo piyau yanagi.

²⁵ Keya kangyeng wokyeng mabiyeng tiyara wiziyagi. Kangyendau waliyagi ono purik kusaburu nariktau wiziyagi ono kopong.

²⁶ Keya yereng yemaneyengki yeikyeng keya ngabelak yemaneyengki yeikyeng keya watabi kolokngagono puwiligiyeng yerendagi yungke orowei wiriya logo piyau yanagi.

²⁷ Kapura kaile nayeng ma kaile kaileyeng mizi puwilirau yerendagi kiliya kunagi ono. Yongkambanu yeikyeng liyeng memeng kongmekki kapiya wik wizagomagiwigirikke lende miza puwili keke yerendage kiliya kunagi.

22

¹ Keya angelabokko mabilik kai wik wizagomagibekki kailing waligeleniya. Logo kailing

simbele langiyi wizigeya Anoto keya liyeng memeng kongmekki tung ngairikka lewa.

² Logo kailing yerendagi kazing libuge kang puluweng neing kang. Keya kailingki kerelemekke yengelei wik wizagomagiragiyeng wizageya koyi kuna. Logo kirisimasi naraga kang meleyau keya ingenazikka neyau wilekyeng wiri keya ngong nakka kang wamenara wiri. Keya lekyeng ngabelakyengkiwili kazing kumbekki lewengke yombiyangai sa wazayiweki wei.

³ Keya Anotogo keli ono piyendau yerendage wiziyagi ono.

Anoto keya liyeng memeng kongmekki tung ngaiyau yerendaga wiziyagi logo Anotoyegi yawe mizi puwili piyegi inge laliyi keya ya kumuli mizagi.

⁴ Puwiligu wiregawere pugura pakelagi keya yeik pugura luwagoza puwiligiyengke lende mizagi.

⁵ Keya kusabalu nariktau wiziyagi ono keya puwilirau lang ma yokpekki ngaiwaktikki wei mizagi ono purik Yemizibek Anoto ngaiwak puwiligirik kopong logo King Ngai wezawili ngai koyimagi.

⁶ Pulaga angelabokko neyegi pelik kai, Ngago peyeng wameik logo yongkambanuwili Anotogo kai piyeng pi wameik mizagi purikki ngizi kumulagiwiligu. Keya Yemizibek Anoto Kung Walek pugubek yombanu piyaga ngagora weiya logo kozak kisawiliyegi yanabokko angela pugubek piyegi yawe miziwiliyegi watabi lewagelagiweki mereke piyengki waligeleyiweki wezamela.

⁷ Togo Yisugu pelik kai, Kerewiyi, ne lewaweki mereke. Yombanu kapiya perikke lende miza piyengki ngizi kumuli logo kiriwei mizi puwili wilik kagowing mizi puwili, kai.

⁸ Ne Yowan watabi piyeng mabiyeng kerewiyi keya keriyabek. Logo ne pilik kerewiyi keya pakela logo angela piyeng waligeleniyabekki wirege piyegi ya kumuliweki ingeyau laliya.

⁹ Kapura pugu neyegi pelik kai, Pilik mizi wak. Ne, ni keya ni kiling ngizi kumuli puwili keya kalike mizagiyeng kozak kisi logo ngago kapiya perikke lende miza piyengki kiriwei mizi puwili kiling yawe mizibek legi Anotoyegi keke inge laliyi keya ya kumuli mize, kai.

¹⁰ Keya pugu neyegi pelik kai, Kapiya perikke miza piyeng liwik wiya yolu nagani purik piyeng lewagelagirik weik mereke legi.

¹¹ Tegi korowali mizibok korowali mizi pani keya kaile panu mizibok kaile panu mizi pani keya pangkabok pangka mizi pani keya kaile nariktau onobok kaile nariktau ono yeik wizi pani, kai.

¹² Yisugu pelik kai, Kerewiyi, ne lewaweki mereke. Ne mamokyegi nak nak pi pugu miza piyengki pangka kangayeng yaniweki kangayeng orowei lewagi.

¹³ Ne werebek keya ne mabok kalik panugebek, ne makngeze solo walerik keya ne makngeze kangkalirik, ne watabi mabiyeng keremizabek keya ne watabi mabiyeng yeik sawiyagibek.

¹⁴ Keya yombanu kaile puwiligiyeng liyeng memeng kongmekki iwibokko

kaigesageyarikki walimiziweki melewangka wilangka yokolongyeng wakiya puwili wilik kagowing mizi puwili purik puwili yerendagi kandikke kiliya kunagiwili keya yengelei wik wizagomagiragi puleiga nagirikki pangkara kilingwili.

¹⁵ Kapura yerendaga yenge wilngke yolu puwili pobilikwili, yombanu watagak ngeli puwili, keya kazing kaile yongkambu mizimekke miza meli puwili, keya yombanu yeli puwili, keya anoto ikuyogorikwiliyegi ngago yei puwili, keya ikuyogorik kisi keya ikuyogorik mizi puwili.

¹⁶ Ne Yisugu, angela nogobek neyegi ngizi kumuli kongkirigesen ini yongkambanu mabuwiliyegi watabi mabiyyengke peyengke kozak yeiweki nogo wezamela. Ne Tawitigi yel gagangmekkabek. Ne pelewe ngaiwaktikku kola logo wangane lewimolo.

¹⁷ Keya Anotogi Kung Walekpek keya liyeng memeng kongmekki yongokpumologo pelik kisi, Koli. Ngago pera kerewiyi puwili mabuwili koli. Ngabandik kelakkkelakpok wiriyi pani keya kai nagi kelibok kai wik wizagomagira yeik yanibokka ni pani, kisi.

¹⁸ Ne Yowan kapiya perikke ngago Anotoga-aga weiya logo lende miza piyeng kerewiyi puwiliyegi ngai waberekirkiki yei. Purik nakko lende miza piyengki ngalege kokowa nayendau lende miza purik kuneng pelege miza piyeng mabiyyeng Anotogo pilikpok managi.

¹⁹ Keya pelege miza piyengka nakko ngago lang narik wiya purik Anotogo pilik pokki yengelei wik wizagomagiragi puleiga nagiweki

kapiyarikke lende miza pura mongonagi, keya
yereng walektage wiziyagi kapiyarikke lende
miza pura mongonagi.

²⁰ Keya ngago kapiya perikke piyeng wameik
kaibokko pelik kai, Ei, ne lewaweki mereke, kai.
Wameik panu. Ei, Yemizi Yisu, Ni koli.

²¹ Yemizi Yisugu watabi wazono pigi puraga ini
mawiyarek yani pani.

Ne Yowan kapiya perik lende mizabek.

**Biangai
New Testament in Biangai**

copyright © 2013 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Biangai

Contributor: Wycliffe Bible Translators, Inc.

All rights reserved.

2025-04-26

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 26 Apr 2025 from source
files dated 26 Apr 2025
deaf1397-2ce6-5cb9-bd83-7986b1d8028b